

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๕ / ๒๕๑๘ (สามัญ สมัยที่สอง)

วันพุธที่ ๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๘
ณ ที่รัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกมาประชุมทั้งหมด ๔๘ คน

(เนื่องจากประธานวุฒิสภาป่วย นายเล็ก รุฒนามนท์ รองประธานวุฒิสภา

จึงทำหน้าที่แทน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เนื่องจากท่านประธานวุฒิสภาป่วย ไม่
สามารถจะมาปฏิบัติหน้าที่ในฐานะประธานได้ จึงมีผมจึงทำหน้าที่แทน

วันนี้สมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ณ รศ เบิกประชุมและทำเนียบการ
ประชุมตามระเบียบวาระต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งองค์ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๑๘
(สามัญ สมัยที่สอง) จะมีท่านผู้ใดที่ติงท้วงหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกติงท้วง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดที่ติงท้วง ผมถือว่าที่ประชุม
ได้รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๑๘ (สามัญ สมัยที่สอง)

ระเบียบวาระที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๓
ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง
พิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒

LIRT

ที่ ๑๑๑๑

วุฒิสภา

• สิงหาคม ๒๕๑๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติกึ่งกลางข้างต้น พร้อมคำบรรยายงานของคณะกรรมการการปกครอง ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. .... และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา กรรมาธิการคณะไม่ประกอบด้วย

- ๑. นายเทียน อังกุล เป็นประธานคณะกรรมการ
- ๒. ทศตำรวจโท ทองศักดิ์ ยมมณฑล
- ๓. นายแถม สุรพิณฑ์
- ๔. นายพจน์ ปุณปาคม
- ๕. ทศตำรวจเอก ศิษย์ ดุลละวณิชย์
- ๖. นายบุญชู บริสุทธิ์
- ๗. พระมกุฎเวทย์วิมลนาท
- ๘. นายสำเนียง สายสว่าง
- ๙. นางสุวิธมา เพชรทองคำ
- ๑๐. นายเสนาะ เอกพจน์
- ๑๑. นายเหม สุไลมาน
- ๑๒. หลวงอรชรโทเสาศาสตรฤๅ
- ๑๓. หลวงอรชรวิภาคไพศาลย์
- ๑๔. นายอุทธรณ์ ทอดุล
- ๑๕. นายสมทรง ตูจินทา

เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเสร็จแล้วจึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าฯ เสนอที่ประชุมสภาพิจารณาต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พจนวาทย์วิมลนาท
(พระมกุฎเวทย์วิมลนาท)

ร่าง

พระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๘

ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑

พ.ศ.....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่

๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติยกเลิกประกาศ
ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ....."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่
๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑

มาตรา ๑๔ / ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ
พระราชบัญญัตินี้

.....
.....

LIRT

ขอเชิญคณะกรรมการฯ เข้าประจำที่

(คณะกรรมการฯ เข้าประจำที่)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คณะกรรมการฯจะมีอะไรแสดง เริ่มเดิมบ้างหรือไม่

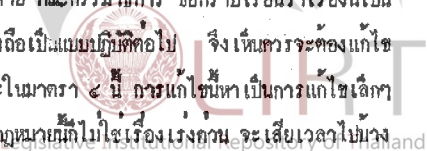
นายสนอง ตูจันทา (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สอนอง ตูจันทา ในฐานะคณะกรรมการ ขอกราบเรียนถึงเหตุผลที่ได้คิดกันว่า "ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้" ในมาตรา ๘ แห่งร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ พ.ศ. .... ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วนับถึงนี้

ประการแรก การมีผู้รักษาการตามกฎหมายก็เพื่อที่จะให้ไม่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดหรือหลายกระทรวง เป็นผู้มีหน้าที่ดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น แต่การที่จะบัญญัติไว้ในกฎหมายใด ให้มีรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นหรือไม่ ก็แล้วแต่ว่ากฎหมายนั้นมีลักษณะ ซึ่งถ้าจะบัญญัติให้ไม่มีรัฐมนตรีรักษาการจะอำนาจประโยชน์ดังกล่าวมาแล้วหรือไม่ กฎหมายบางฉบับได้วางหลักกลาง ๆ ทั่ว ไปไว้ อาทิบัญญัติกำหนดสิทธิหน้าที่ของบุคคลโดยมิได้กำหนดภาระแก่ฝ่ายบริหารที่จะต้องดำเนินการอื่นใด เพื่อยังให้กฎหมายนั้นเกิดผล เช่นประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายลักษณะอาชญากรรมที่มีลักษณะเช่นว่านี้ หากมีเหตุผลและมีความจำเป็นที่จะต้องให้มีบทบัญญัติให้รัฐมนตรี เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น ๆ ไม่ กฎหมายที่บัญญัติให้ยกเลิกกฎหมายเดิมโดยมิได้มีบทบัญญัติกำหนดให้ฝ่ายบริหารต้องปฏิบัติภารกิจเพื่อผลแห่งการยกเลิกนั้นก็ กฎหมายที่ตราขึ้นหรือแก้ไข กฎหมายเดิมโดยบัญญัติกฎหมายฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเข้าอยู่ในกฎหมายเดิมโดยอัตโนมัติ และไม่มีบทบัญญัติเป็นเอกเทศ อันทำให้ฝ่ายบริหารมีการแก้ไขใหม่ และกฎหมายเดิมมีรัฐมนตรีรักษาการอยู่แล้วหรือไม่ เพราะด้วยเหตุที่เป็นกฎหมายที่มีลักษณะไม่ต้องอาศัยความประสงค์... ที่จะต้องมีผู้รักษาการดังกล่าวมาแล้วข้างต้นก็ กฎหมายเหล่านี้ไม่ต้องมีบทบัญญัติให้ มี รัฐมนตรี เป็นผู้รักษาการ เช่นเดียวกัน เหตุฉนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา กรมการร่างกฎหมายกรมคณะ ได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ เพื่อ เป็นแบบฉบับที่ดี สำหรับร่างพระราช

บัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติที่เราพิจารณากันอยู่นี้ เป็นกฎหมายที่ยกเลิกกฎหมาย คือ ประกาศของคณะปฏิวัติเดิมทั้งหมด โดยมีใบบอกบัญญัติกำหนดให้ฝ่ายบริหารต้องปฏิบัติตามมติ เพื่อผลแห่งการยกเลิกนั้น จึงหาความจำเป็นที่จะต้องมีบทบัญญัติให้รัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการ ไม่ คณะกรรมการจึงได้คิดมาตรา ๔ ออกเสีย

เหตุผลประการที่ ๒ ได้มีพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔ พ.ศ. ๒๕๑๗ เรื่องมีให้รัฐประมุขกันในทางการเมือง ๗ ที่ใด ๆ จำนวนตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดเลือกตั้ง และพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖๔ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ พ.ศ. ๒๕๑๗ เลิกกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการบริหารราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี และพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๗๔ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔ พ.ศ. ๒๕๑๗ เรื่องส่งเสริมและควบคุมการผลิตและจำหน่ายน้ำแข็ง พระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับนี้ไม่มีบทบัญญัติให้รัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย ย่อมแสดงว่ารัฐบาลในชุดต่อมาได้ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนเดิมที่ใ้วางไว้ในเรื่องนี้

ประการที่ ๓ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗ เป็นกฎหมายที่ยกเว้นบทบัญญัติบางตอนในพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกหนังสือพิมพ์ เมื่อประกาศฉบับนี้ถูกยกเลิกโดยร่างพระราชบัญญัติที่เราพิจารณากันอยู่นี้ ย่อมหมายความว่าไม่มีบทบัญญัติโดยยกเลิกหรือแก้ไขพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ พระราชบัญญัติการพิมพ์ดังกล่าวนั้น จึงมีบังคับสมบูรณ์ทุกบททุกมาตรา และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ย่อมแสดงให้เห็นแล้วว่ากฎหมายดังกล่าวมีรัฐมนตรีรักษาการอยู่แล้ว จึงหาจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับอื่นขึ้นมา เหตุผลประการสุดท้าย คณะกรรมการ ขอกราบเรียนว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องหลักการ เมื่อเห็นก็จำเป็นจะต้องถือเป็นแบบปฏิบัติต่อไป จึงเห็นควรจะต้องแก้ไขร่างของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เฉพาะในมาตรา ๔ นี้ การแก้ไขนั้นเป็นการแก้ไขเล็กน้อย ๆ หรือเป็นการพหุพหุไหม อีกทั้งกฎหมายนี้ไม่ใช่เรื่องเร่งด่วน จะเสียเวลาไปร่าง

แต่ก็เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผลก็แก่ทั้งสองสภา หวังว่าที่ประชุม กองพิจารณา เห็นด้วย ขอขอบพระคุณครับ สำหรับมาตราอื่น ๆ คงเดิมครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คอไปให้ประชุมระดมพิจารณาในวาระที่ ๒ จึงขอ
ให้เลขาธิการรัฐสภาอ่านพระราชบัญญัติเรียงตามมาตรา

พันเอก สงวน ถ้างษา (เลขาธิการรัฐสภา) : กระผมขอประธานอนุญาโตธาน
ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗ ลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม
พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. .... ชื่อร่างพระราชบัญญัติไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑ มาตรา ๒ และมาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔ คณะกรรมาธิการคัดลอก

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีท่านผู้ใดจะอภิปรายใหม่ครับสำหรับมาตรา ๔
เชิญครับ

นายเล็ก วาณิชชังกร : ท่านประธานที่เคารพ ความจริงเรื่องกรรมาธิการที่เราจำเป็นต้อง
ตัดมาตรา ๔ นั้น ท่านกรรมาธิการก็ได้ชี้แจงให้เราเป็นที่เข้าใจแจ่มแจ้งแล้วความจริง
กระผมก็ไม่จำเป็นต้องชี้มากกว่าอีก เพราะการที่กระผมขอญัตติขึ้นมานั้นก็เพื่อจะได้
สนับสนุนการกระทำของคณะกรรมาธิการและเพื่อจะได้เห็นให้เห็นว่ากรรมาธิการนี้ ไม่ใช่เป็น
เรื่องเอาเองเอวเอง หรือเรื่องเล็กน้อยในเรื่องที่เราจะไปตัดมาตรา ซึ่งอาจจะไม่มี
ความหมายอะไร แต่เป็นการแสดงถึงการรักษาแผนและระเบียบ โดยเฉพะอย่างยิ่ง
เราทำหน้าที่อยู่ในวุฒิสภานี้ เราจำเป็น อีกประการหนึ่งที่สำคัญก็ช่วยกันผูกระเบียบ
และแผนฉบับในการออกกฎหมายให้เป็นที่ถูกต้อง ดังนั้นถ้าหากสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งกฎหมาย
ขึ้นมาซึ่งบางมาตราซึ่งถึงแม้ในหลักการจะถูกต้อง แต่ในเรื่องแบบฉบับและประเพณีตั้งได้
กระห้ามมาแล้ว ๆ นั้น เป็นอีกอย่างหนึ่ง เราเห็นว่าไม่ถูกต้อง เราก็ควรจะแก้ไขและได้
หำความเข้าใจกับสภาผู้แทนราษฎร ให้เข้าใจควยา ในการแก้ไขนี้ถึงแม้จะต้องไม่ตั้ง
กรรมาธิการร่วมกันจะเสียเวลาน้ออีกสักเล็กน้อย ก็เป็นการที่จะช่วยกันผูกรักษาแผนฉบับ
ของการออกกฎหมายที่ปฏิบัติกันมา กระผมจึงขอญัตติท่านประธานเชิญชวนให้สมาชิก
ได้กฤดา เห็นด้วยกับคณะกรรมาธิการครับ ขอขอบคุณ

นายบุญฤทธิ์ ธีระนอง : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บุญฤทธิ์ ธีระนอง ภาย

ความเคารพต่อคณะกรรมการผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถถึงกระผมนับถืออยู่แทบทุกคน คือว่าการที่ท่านสมาชิกเมื่ออภิปรายมาแล้วว่า ที่เราจะผ่านพระราชบัญญัตินี้ไปให้มีการ แก้ไข ไม่มาตัดมาตรา ๔ นะ ก็เพื่อให้เขาระเบียบแบบแผนนั้น กระผมก็เห็นด้วยกับแต่ที่ทุกคนคงทราบว่าตามมาตรา ๑๘๘, ๑๘๐ แห่งรัฐธรรมนูญ ผลจะปรากฏว่าเรื่องจะลงไปในคณะกรรมการตั้งกรรมการของสองสภา ส่วนจำนวนกรรมการนะ สภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้กำหนดแล้วก็ไม่ทราบว่าคณะกรรมการสองสภานี้จะตกลงกันอย่างไร เมื่อตกลงแล้วก็เสนอสภาทั้งสองสภาพิจารณา ซึ่งจะมีการขัดแย้งกันหรือไม่ก็ไม่รู้ ก็พอๆ ง่าย ๆ จะต้องเสียเวลาไปอีกนาน ค่อนข้างน้อยไม่เกิน ๔๐ วัน หรืออาจจะเกิน ๔๐ วัน แล้วก็เหตุการณ์เวลาที่เรา ก็ทราบแล้วว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นการรอนสิทธิสื่อมวลชน เพราะฉะนั้นเพียงแต่รอนก็กระผมคิดว่าถ้าเราทำไปเราจะประกันได้หรือไม่ว่าสิทธิที่ถูกรอนนะ มันจะเนิ่นนานไปเพียงใดหรืออาจจะไม่บังเกิดขั้นก็ได้ ในสมัยที่มีการอลเวงของสภาล่างอยู่ในสมัยนี้ เท่าที่กระผมฟังการอภิปรายของสภาล่างมานะ เขาก็อภิปรายข้อนี้เหมือนกับว่ามาตรา ๔ ควรจะมีหรือไม่ ลงมติเสียงข้างมากหรือจะเป็นเอกฉันท์ด้วยซ้ำ กระผมก็จำไม่ได้คะน่ะครับ เป็นอันว่าเสียงข้างมากแล้วก็ให้ม็อยู่ เมื่อให้ม็อยู่ที่นั่นเหตุผลเขาก็มีเหมือนกัน ดังปรากฏ ในรายงานการประชุมแล้ว ส่วนเหตุผลของกระผมก็นั้นว่า เมื่อมีไว้ก็ไม่เสียหายอะไร เพราะว่าร่างกฎหมายฉบับนี้จะไปยกเลิกบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการพิมพ์บางมาตรานั้นนะ เมื่อออกประกาศไปแล้วก็ต้องมีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ไม่มีข้อเสียหายอะไร เพราะว่ามันจะไปเลิกกฎหมายฉบับนั้น เมื่อส่งไปแล้วก็เป็นหน้าที่กระทรวงมหาดไทย เพราะฉะนั้นจะว่าไม่มีหน้าที่ของใครที่เกี่ยวกับกระไรอยู่ ตามที่กระผมกราบเรียนมานี้เป็นความเห็นเท่าที่ค้นคว้า ส่วนในความรู้ลึกกระผมคิดว่าสภาล่างนั้นมีผู้มีความรู้แต่อาจจะมีความรู้สึกเขาทำไม่ถูกต้อง ตามระเบียบแบบแผน เมื่อเขามองความรู้ลึกระหว่างสภาล่างกับสภามันก็จะก่อให้เกิดขึ้นได้ กระผมขอกราบเรียนเพียงแค่นี้ เพราะฉะนั้นขอได้โปรดพิจารณาให้ถ่องแท่ว่าควรจะผ่านไป หรือไม่ครับ ขอพระคุณครับ

นายมารุต บุณนาค : ท่านประธานที่เคารพ โดยที่กระผมได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้มาแต่แรก ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗ นี้เดิมเป็น

ร่างของคณะและคณะซึ่งได้ เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่เรื่องได้ค้างมาจนสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พ้นสภาพไป ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีเกียรติจึงได้ร่างขึ้นขึ้นมาเสนออีกครั้งหนึ่ง ในร่างเดิมท่านสมาชิกได้เสนอในไม่มีมาตรา ๔ ก็โดยเหตุที่ว่ากฎหมายที่ได้ยกเลิกไปแล้วทั้งฉบับไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการรักษาการ เหตุผลที่ท่านเลขาธิการคณะกรรมการฝ่ายปกครองได้ชี้แจงโดยละเอียดแล้ว คณะจึงยืนยันว่าทุกอย่างได้กระทำไปอย่างถูกต้องและดีอย่างที่ท่านเลขาธิการคณะกรรมการได้แสดงให้เห็นก็มีอยู่เป็นอันมาก เช่นการยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔ ในเรื่องขุมถ่านหิน และฉบับอื่น ๆ อีกเป็นอันมากซึ่ง เป็นตัวอย่างที่เห็นว่า ได้ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนที่ดีตลอดมา ในสภาผู้แทนราษฎรในกระแสมักได้ติดตามเรื่องมาโดยตลอด ได้มีการอภิปรายกันมากมายพอสมควรแต่ในขณะนั้นยังไม่มีความสามารถที่จะติดตามค้นหาเหตุผลของการที่จะมีการรักษาการได้แค่นั้นและเพียงใด แต่เมื่อเรื่องมาถึงคณะกรรมการฝ่ายปกครอง ท่านเลขาธิการคณะกรรมการได้ไปค้นหลักฐานต่าง ๆ จากคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งที่ท่านได้มาชี้แจงต่อที่ประชุมแล้วซึ่งจึงได้กระຈ้างซัก อย่างไรก็ตามในสภาผู้แทนราษฎรนั้นคณะยืนยันว่ามีเขมต เอกอัครราชทูต เป็นมติเสียงข้างมาก ซึ่งขณะนั้นไม่มากมายนัก ในประเด็นที่ว่า ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเห็นควรปล่อยไปนั้น คณะไม่เห็นด้วย เพราะการกระทำทุกอย่างก็ต้องเป็นไปตามแบบแผน และประเพณีที่และคณะเชื่อว่าท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรมีเกียรติคงเข้าใจเหตุผลของสภาเป็นอย่างดีว่าต้องการกระทำให้ถูกต้อง และ เมื่อเราจะได้ดำเนินการตั้งกรรมการร่วมกัน คณะเชื่อว่าจะไม่เสียเวลามากมายอะไรอย่างมากที่สุดไม่เกิน ๑ เดือน เรื่องก็จะผ่านพ้นไปได้ ข้อวิตกประการสุดท้ายที่ท่านได้กล่าวว่าหากปล่อยให้ล่าช้าไป สิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนจะถูกกระทบนั้นคณะขอยืนยันว่าในทางปฏิบัติทำได้เป็นเช่นนั้นไม่ เพราะเหตุว่าทุกวันนี้สื่อมวลชนก็มีเสรีภาพมากมายเหลือเกินในทางปฏิบัติทั้งเป็นที่ทราบกันอยู่เพราะเหตุว่าทางราชการบ้านเมืองได้ปล่อยให้มีเสรีภาพกัน โดยไม่ได้คำนึงถึงกฎหมายอยู่แล้ว กระทั่งถึงว่าปฏิหานั้นผ่านไม่ได้ครับ

นายसानนท์ สายสว่าง (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพผมเป็นกรรมการที่
การคนหนึ่งที่เห็น ทิศของกรรมการส่วนมาก ผมก็ต้องการพหุมติส่วนมากที่เห็นด้วยแล้ว

ณ มา เห็นด้วยที่หลังก็ เนื่องจากว่าผมลอกมาย เรียบว่าคณะกรรมการกฤษฎีกานี้ เป็นแห่ง
สำคัญหรือสำนักงานสำคัญในแง่กฎหมายของประเทศชาติ เพราะฉะนั้นถ้าเราไม่ส่งเสริม และ
ยัดหลักคณะกรรมการกฤษฎีกาไว้แล้ว ต่อไปหลักเราจะกลอน คณะรัฐมนตรีก็ถือว่าสำนักงาน
กฤษฎีกานี้ เป็นสำนักงานสำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่จะร่างกฎหมายบังคับ
ประชาชน เพราะฉะนั้นความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา การที่เสนอกับคณะรัฐมนตรีว่า
กฎหมายที่ยกเลิกโดยไม่จำเป็นจะดำเนินการต่อไปจึงไม่มีความจำเป็นจะต้องมีกระทรวงหรือ
รัฐมนตรีรักษาการแห่งกฎหมายนั้น ซึ่งให้ความเห็นกับคณะรัฐมนตรีมาแล้ว และคณะรัฐมนตรี
ก็เห็นด้วยในแง่ นี้ และ เมื่อสภาล่างกลับมาใส่เดิมอย่างนี้ ผมเห็นว่า เป็นการทำลายคณะ
กรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเป็นหลักใหญ่ของประเทศ ผมจึงเห็นว่าเราควรจะรักษาคณะที่ประชุม
ใหญ่คณะกรรมการกฤษฎีกาไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในระบอบการปกครองที่อาศัยกฎหมาย เป็น
หลักต่อไป เพราะฉะนั้นที่คณะกรรมการคัดค้านนี้ถือหลักที่จำเป็นและสำคัญ

นายวินัย ทองลงยา : การที่จะตัดมาตรา ๔ ออกหรือไม่ ถ้าเราตัดมาตรา ๔
ออก ก็จะต้องส่งร่างขึ้นไปยังสภาผู้แทนราษฎร แล้วก็สภาทั้งสองจะต้องตั้งกรรมาธิการ
ร่วมกันพิจารณาว่าร่างนี้อีกครั้งหนึ่ง แล้ว เสนอต่อสภาทั้งสอง ถ้าสภาทั้งสองข้าง เห็นชอบด้วย
ก็ร่างที่คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้ว จึงจะดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๘๕ เพื่อ
ประกาศใช้ เป็นกฎหมายต่อไปได้ ทั้งนี้ถ้าสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วย ผลก็จะต้องยัง
ร่างพระราชบัญญัติไว้ ๑๘๐ วัน ทั้งนี้ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๘๔ อนุมาตรา (๓) และ
มาตรา ๑๘๐ ทั้งนี้ผลแห่งการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วนั้น บัญญัติว่า
พิจารณาอีกที่ว่าการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วนั้น ควรจะเป็น
การแก้ไขในข้อสาระสำคัญ ถ้าไม่ใช่ข้อสาระสำคัญวิสามัญไม่อาจจะของแก้ เพราะว่ากาที่
จะตัดมาตรา ๔ ออกหรือลงไว้ตามร่างของสภาผู้แทนราษฎรนั้น ท่านสมาชิกวุฒิสภานายหนึ่ง
ก็ได้เคยพูดว่า ได้ตามคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว เขาก็บอกว่าจะตัด หรือไม่ตัด แต่ที่เท่ากัน
ซึ่งผมก็เห็นด้วยว่า ตัดหรือไม่ตัดผมก็เหมือนกับที่ผมเคารพออกหลักการที่คณะกรรมการ
ได้เคยความมา ๓ ข้อก็ถูกต้อง แต่ผมอยากจะเสนออีกข้อหนึ่งที่นำพิจารณา ก็คือสำหรับ
ประมวลกฎหมายนั้นนะผมไม่มีรักษาการ ไม่มีรัฐมนตรีรักษาการ นี้เป็นแบบฉบับอยู่แล้ว

แต่สำหรับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชกฤษฎีกา คือตัวพระราชบัญญัติ หรือตัวพระราชกฤษฎีกา ตามหลักฐานที่แนบมาตลอดมา เขาว่าหลักไว้อย่างนี้ครับ คือถ้าเป็นพระราชบัญญัติใหม่คือฉบับที่หนึ่งเลยหรือเป็นพระราชกฤษฎีกาใหม่ฉบับแรกอย่างนี้ เขาจะต้องมีรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินั้นและตามพระราชกฤษฎีกานั้น ทั้งนี้ เราจะเห็นได้จากคุณพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี ๒๕๑๐ หรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อมปี ๒๕๑๑ และพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เชียงใหม่ ปี ๒๕๑๔ อันนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติใหม่เป็นร่างพระราชกฤษฎีกาใหม่ เพราะฉะนั้นจึงต้องมีรัฐมนตรีใดรัฐมนตรีหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องเป็นผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัตินั้นหรือพระราชกฤษฎีกานั้นให้หลักประการที่สองก็คือว่าเป็นการแก้ไขพระราชบัญญัติหรือแก้ไขพระราชกฤษฎีกาฉบับใดก็ตาม เป็นฉบับที่ ๒-๓-๔-๕-๖-๗ และ ๘ ก็ตาม ถ้าอย่างนี้ เขาไม่จำเป็นต้องมีรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการอีก เพราะเหตุใด ก็เพราะเหตุว่าตัวพระราชบัญญัติเดิม เขามีรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องให้รัฐมนตรีใดมารักษาการตามร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชกฤษฎีกาแก้ไขเพิ่มเติมอีกซึ่งทั้งนี้ เราจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) ปี ๒๕๑๗ ไม่มีผู้รักษาการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ไม่ต้องเป็นผู้รักษาการ นั่นก็เพราะพระราชบัญญัติการเลือกตั้งฉบับแรกคือฉบับปี ๒๕๑๐ เขามีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการแล้ว หรือพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) ปี ๒๕๑๗ เขาก็ไม่ต้องการรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการอีกเพราะว่าพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการฉบับแรกซึ่ง เป็นฉบับใหม่กัน เขามีรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการ การที่ให้รัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการไม่ใหม่แต่เฉพาะตัวพระราชบัญญัติอย่างเดียว นะครับ พระราชกฤษฎีกาก็เป็นเช่นเดียวกัน หลักการของเขา เขาก็ถือมาอย่างนี้ที่นี้ขอให้เราไปรื้อพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗ นี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม หรือว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติใหม่ ถ้าดูตามหลักที่แนบมาฉบับนี้ ซึ่งมีแบบฉบับของตัวกฎหมายโดยแท้ เราจะเห็นได้ว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติใหม่เลย โหยงเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗ เพราะฉะนั้นการที่เขายกฉบับให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัติ

นี้ มันอาจจะผลอย่างนี้ก็ได้ ซึ่งผมอยากจะขอเสนอที่ประชุมได้โปรดพิจารณาให้ตระหนักถึง
 หนึ่งว่า สมมุติว่ารัฐบาลฝ่ายนี้พระราชบัญญัตินี้คือไม่ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๒
 ปก.1 ของพันโท พลัน เป็นอย่างไรครับ เจ้าของโรงพิมพ์นั้นเขาจะฟ้องรัฐบาลก็ได้ เพราะ
 รัฐบาลไม่ใช่นิติบุคคล แล้วเขาจะฟ้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็ได้ เพราะว่า
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่ใช่เป็นผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเรา
 ตัดออก เขาจะฟ้องรัฐมนตรีคนหนึ่งคนใดก็ได้ เพราะท่านรัฐมนตรีเหล่านั้นก็บอกว่ายอมรับ
 ได้ทั้งนี้ ผมไม่ได้ไปนั้น ไปฟ้องนายรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีบอกว่ายอมรับได้หา อะไ
 อย่างนั้น แล้วทั้งนี้อาจจะเกิดผลไปไกลถึงขนาดนั้น เพราะฉะนั้นผมจึงว่าการที่เราจะแก้
 จะตัดมาตรา ๘ หรือไม่ จำเป็นหรือไม่ ถ้าไม่จำเป็น ผลเท่ากัน จะตัด หรือไม่ตัดเราก็
 น่าจะคงไว้ ซึ่งเกิดผลก็แก่สิ่งแวดล้อมที่จะไม่ต้องถูกข่มขู่เสรีภาพของชนได้ภายใน ๑๐๐ วัน
 ตามรัฐธรรมนูญ ก็ประกาศใช้ได้ผลในทันทีที่สมความปรารถนาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 ที่ต้องการยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ผมสมมุติตัวอย่างนะครับมีไม่โกหกหมายความว่า
 เกิดขึ้นจริง แต่ว่าอาจจะไม่ได้ในรัฐบาลชุดต่อ ๆ ไปก็ได้ ใครจะไปคาดหมายได้ว่าจะไม่
 มีการฝ่าฝืนกฎหมาย เพราะว่าผมอยากจะเรียนว่า การที่มีการฝ่าฝืนกฎหมาย หรือแม้แต่
 ฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญนี้ก็มีขึ้นแล้ว ซึ่งยังไม่ถึงเวลาที่ผมจะเรียนที่ประชุมวุฒิสภาให้โคหฺรพ
 มีโอกาสถึงจะพูด ผมเพียงแต่เสนอข้อคิดเห็นอย่างนี้ แล้วแต่ที่ประชุมจะโปรดพิจารณา ว่า
 การที่เราจะตัดมาตรา ๘ หรือไม่ จำเป็นไหมครับ ถ้าหากว่าจำเป็นเราถึงจะตัดออกเสีย
 จำเป็นจริง ๆ ส่วนหลักการรูปแบบก็เป็นอย่างที่ผมว่า ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติใหม่ หรือ
 กฎหมายใหม่ เราต้องมีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินั้น หรือพระราชกฤษฎีกานั้นแน่นอน
 ไม่มีปัญหาเลย แต่ถ้าเป็นร่างแก้ไขเพิ่มเติม หรือเป็นร่างยกเลิกอย่างนั้น ก็น่าจะต้องว่าเป็น
 ร่างพระราชบัญญัติใหม่เลยให้ยกเลิกกฎหมายเก่าอย่างนั้น เพราะฉะนั้นการที่จะคงไว้ให้
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการนี้ ผมว่าไม่เกิดผลเสียหายอะไรก็แล้วแต่
 ที่ประชุมจะพิจารณาจะครบว่าที่ผมพูดไปนี้มีเหตุผลพอที่จะให้หรือไม่

นายมารุต บุณนาค : ท่านประธานที่เคารพ ด้วยความเคารพต่อความคิดเห็น
 ของท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องนี้ โดยเหตุผลของท่าน ข้อแรกผมจะเพิ่มด้วยที่ว่ากฎหมายใหม่ต้อง

มีผู้รักษาการ แต่กฎหมายเพิ่มเติมไม่ต้องมี เพราะมีผู้รักษาอยู่แล้ว นั่นเป็นหลักที่อยู่กับอยู่โดยทั่วไป แต่สำหรับหลักการที่เราขិតออกมาเป็นประเพณีมาตั้งแต่เดิม กฎหมายซึ่งยกเลิกไปแล้ว และไม่มีเรื่องจะคงปฏิบัติ ก็ไม่มีเหตุจำเป็นที่จะต้องมีการรักษาการ กระทั่งยืนยันความเห็นเดิม และที่ห้ามมาตลอด และมีความเห็นว่าสถาบันการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทและปริญญาเอก ในทางกฎหมายให้ถูกต้องด้วยวิธีการอันชอบ เพราะว่าสถาบันทางนิติบัญญัติในกัมพูชาเป็นสถาบันที่มีเกียรติ อย่างเห็นว่าเป็นสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ไม่มีปัญหาอะไรก็ให้ผ่านไป แต่ถ้าหากว่าสิ่งเล็กๆ น้อยๆ นั้นเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี กระผมเห็นว่าไม่ควรผ่านไป ขอสมมุติของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่กล่าวว่าหากรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งหรือผู้ใดคนหนึ่ง โค่นล้มเป็นมิถิโรงพินท์นั้น จะต้องร้องใคร กระผมเห็นด้วยความเคารพในฐานะนักกฎหมายชั้นผู้น้อยว่าไม่เอาอะไรด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๗ ซึ่งเป็นยาหม้อใหญ่ที่มีอยู่แล้ว ถ้าหากว่าอธิบดีกรมตำรวจซึ่งอาจจะเป็นผู้คนในอนาคต หรือเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่คนใดคนหนึ่งโค่นล้มไปเป็น การฝ่าฝืนกฎหมายที่ยกเลิกไปแล้ว แม้ขณะนี้ผู้ทำนั้นจะมีความผิดฐานปฏิบัติกรโดยมิชอบด้วยหน้าที่ราชการ โขจนถึงจำคุกตลอดชีวิตครับ ย่อมทำเป็นการได้ กระผมเห็นว่าผู้ทำนั้นไม่น่าห่วงใย กระผมเกรงว่าเหตุผลที่ท่านอภิปรายไปจะทำให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ เขาไปได้ครับ กระผมขอเรียนรบกวนยืนยันความเห็นเดิมครับ ด้วยความขอบพระคุณยิ่ง

(ไม่มีสมาชิกผู้ใดขออภิปรายอีก)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดขออภิปรายอีกต่อไปแล้ว ผมถือว่ากรพิจารณาในวาระที่ ๒ นี้ยุติ และใครจะขอมติคือที่ประชุมว่าควรจะผ่านวาระที่ ๒ นี้หรือไม่ ผู้ใดเห็นด้วยว่าควรจะผ่านวาระที่ ๒ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๗ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ผู้ใดเห็นว่าไม่สมควรผ่านวาระที่ ๒ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติให้ผ่านวาระที่ ๒ ของวาระที่ ๓ นี้เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๓ ผมจะขอมติที่ประชุม แต่โดยที่ตามข้อบังคับข้อ ๑๖ ได้

บอกไว้ว่า ถ้าในการพิจารณาในวาระที่ ๒ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้ที่ประชุมลงมติว่าให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ให้แก้ไขเพิ่มเติม เพราะฉะนั้นจึงขอมติว่าท่านผู้ใดเห็นว่าควรให้แก้ไขเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการเสนอ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๕ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรยืนไว้ตามร่างเดิม โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๐ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๐๑ พ.ศ....

ระเบียบวาระที่ ๘ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้ได้แล้ว

ที่ สผ ๐๐๐๓/๒๕๖๓

๑๓๓
สภาผู้แทนราษฎร

• สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่...) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการ และเหตุผล
ประกอบ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๔ (สามัญ สมัยที่สอง)
วันศุกร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เป็นผู้เสนอ และให้เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

จะได้ จึงเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อขอให้เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณา
ต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘๔

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ประมวล กุลนาคย์

(นายประมวล กุลนาคย์)

รองประธานสภา ทำหน้าที่แทน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึก

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเสร็จแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งนายเสวตร เป็นมทศ. กับคณะเป็นผู้เสนอ ในคราว
ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๒/๒๕๑๘ (สามัญ สมัยที่สอง) วันศุกร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๘
ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการและพิจารณาในวาระที่ ๒ โดยกรรมาธิการเต็มสภา แล้วลงมติ
เห็นชอบในวาระที่ ๓ ให้เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๘

สขวน คำวงษา
(เห็นเอก สขวน คำวงษา)
รองเลขาธิการรัฐสภา รักษาราชการแทน
เลขาธิการรัฐสภา

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

ฉบับที่ ... พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ เกี่ยวกับวิธีดำเนินการเลือกตั้งผู้ว่าราชการและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

เหตุผล

โดยที่ได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกา ให้เลือกตั้งผู้ว่าราชการและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ซึ่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ไม่ได้ให้อำนาจไว้ เป็นการขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๒ ก่อให้เกิดปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่าจะสมบูรณ์หรือไม่ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้เพื่อค้ำบัญทังกล่าว

ร่าง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

(ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . . . .

.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ
กรุงเทพมหานคร

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . . . ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้เริ่มบังคับตั้งแต่วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๔
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
นคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๔

การใดที่ใดกระทำไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้เริ่มบังคับ โดยอาศัยอำนาจตาม
พระราชกฤษฎีกาในวโรกก่อน ให้มีผลสมบูรณ์ตั้งแต่วันที่

มาตรา ๔ ให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

LIRT

มาตรา ๕ ผู้ที่โศสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รอง
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ไว้แล้วสำหรับการเลือกตั้ง
ตามพระราชบัญญัติกำหนดความในมาตรา ๓ ให้ถือว่าเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่า
ราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
แล้วแต่กรณีสำหรับการเลือกตั้งตามมาตรา ๔

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

นายสามนต์ สายสว่าง : ท่านประธานที่เคารพ กระผมสามนต์ สายสว่าง ก่อน
จะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระผมมีข้อกลางแถลงใจและยังไม่เข้าใจคือรัฐบาลนี้
ได้ออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานครซึ่งจะมีการเลือกตั้งในวันที่ ๑๐ สิงหาคม
พ.ศ. ๒๕๑๘ นี้ และต่อมาสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาญัตติของคณะรัฐมนตรีว่า ตั้งกล่าว และ
มีเหตุผลเพื่อจะให้ล้มเลิกญัตติว่า พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวไม่ได้ เพื่อจะใช้พระราชบัญญัติ
ฉบับนี้แทน กระผมเชื่อในความเคารพของรัฐบาลคณะนี้ โดยเฉพาะมีท่านรัฐมนตรีที่ทรง
คุณวุฒิในแง่กฎหมายและข้าราชการมาก โดยเฉพาะท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ก่อนที่สภานี้จะพิจารณา ก็ขอความเคารพเชื่อมั่นในร้อยเปอร์เซ็นต์ก่อนว่า รัฐบาลนี้ทำถูก
แต่ถ้าเสียดูพระราชกฤษฎีกานั้น เป็นพระราชกฤษฎีกาที่ไม่ถูก เราก็จำเป็นต้องพิจารณา
พระราชบัญญัตินี้เพื่อให้ถูกต้อง แต่ถาเหตุผลของรัฐบาลที่ทำไปถูกต้องแล้ว ขอบแล้ว ตาม
รัฐธรรมนูญและตามกฎหมาย เราก็ไม่จำเป็นต้องรับพระราชบัญญัตินี้ ผลพระราชกฤษฎีกานั้น
ก็ถูกต้องทำให้ความยุ่งยากเพิ่มขึ้น ก็อยากจะกราบเรียนให้ท่านรัฐมนตรีที่เคารพซึ่งมานั่งในที่
ประชุมนี้แล้ว ๒ ท่าน ได้โปรดแถลงให้สภานี้ได้เข้าใจว่า พระราชกฤษฎีกาที่ท่านออกไปนั้น
ชอบหรือไม่ชอบ ชอบโดยอาศัยหลักอะไร เราก็จะได้ช่วยกันพิจารณา ฉะนั้นขอความกรุณา
ท่านรัฐมนตรีที่เคารพโปรดแถลงให้สภานี้ทราบด้วย

นายบุญเที่ยง ทองสวัสดิ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านผู้เป็น
ประธาน ผมขอขอบคุณในการที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติใคร่ทั้งคำแถลงของรัฐบาล ผมใคร่ขอ
เรียนท่านนี้เป็นอย่างนี้ก่อนครับ ตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารกรุงเทพมหานคร
นั้น มีบทเฉพาะกาลทำให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าฯ รองผู้ว่าฯ และสมาชิกฯ ตามกฎหมายเดิม
เขียนไว้ว่า ถ้าหากว่าเมื่อยังไม่มีกฎหมายเลือกตั้งโดยเฉพาะในเรื่องนี้แล้ว ก็ให้อาศัยพระ-
ราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๐ ทั้งนี้เมื่อรัฐบาลนี้เข้ารับ
ตำแหน่งแล้ว ก็ถ้ากรุงเทพมหานครได้เสนอพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งเข้ามา ใน
เมืองแรกรัฐบาลก็ได้พิจารณาแล้วว่า ในตัวบทของพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ
กรุงเทพมหานครนั้น ไม่ได้เขียนกำหนดไว้จริงว่าให้ออกพระราชกฤษฎีกาได้ แต่อาศัย

ที่ว่าในท้ายที่สุดมิได้มีพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้บัญญัติ
 พระราชบัญญัติเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในตัวพระราชมัญญัติเลือกตั้งสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรนั้น มีการให้ออกพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดการเลือกตั้ง วันเลือกตั้ง
 ระยะเวลาเลือกตั้งไว้เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วทางกระทรวงมหาดไทยก็ได้นำร่างพระราชกฤษฎีกา
 นี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาแล้วก็ส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาไป
 เมื่อส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาไปแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาก็มีความเห็นกันว่า ออก
 พระราชกฤษฎีกาก็ออกได้ ไม่ใช่ไม่ได้ เหมือนอย่างที่เราเขียนหรือเหมือนหนังสือที่ปรากฏนั้น
 ออกได้ แต่ว่าออกแล้วให้มันมีที่อ้าง มีปรากฏอยู่ในหนังสือแล้วในหนังสือบอกว่า เมื่อ
 ประสงค์จะให้ทำเนียบการโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา ก็
 ขอเรียกว่าในกรณีเช่นนี้จำเป็นต้องอ้างมาตราหนึ่งมาตราใด ในพระราชบัญญัติระเบียบ
 บริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ เพื่อให้สอดคล้องต้องกันกับมาตรา ๑๘๒ ของ
 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตราที่พอจะอ้างได้ก็คือมาตรา ๔๘ แห่ง
 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกอบด้วยมาตรา ๒
 และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๒ แต่
 ผู้ถือว่าในความเห็นเมื่อก่อนว่าจะให้มันกันแน่ ๆ ออกไปอีกหน่อย อย่าย้ำมันหรือโต้เถียง
 ได้เลยออกเป็นพระราชบัญญัติเสียก็ ในเมื่อเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งนั่งอยู่
 ในที่ประชุมนั้น คณะรัฐมนตรีได้สอบถามเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกายืนยันว่า ออก
 พระราชกฤษฎีกาได้ก็เป็นอันว่าคณะรัฐมนตรีก็ได้ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดวันเลือกตั้ง ไป
 ครั้นอยู่ต่อมาก็มีหนังสือคืนหลังบ้าง มีใบชี้แจงออกโฆษณาบ้างทั่ว ๆ ไปจนสมาชิกสภา แจก
 รัฐบาลว่าการออกพระราชกฤษฎีกาไม่ขัดด้วยกฎหมายนี้ คณะรัฐมนตรีก็ได้ประชุมปรึกษากัน
 อีกครั้งหนึ่งโดยมีรองนาย ก ฯ เป็นคนนำเรื่องเข้าปรึกษาเมื่อเช้าเข้าไปปรึกษาในครั้งที่ ๒ นี้
 เลขาธิการคณะรัฐมนตรีก็ชี้แจงชัดแจ้งว่าออกได้ โดยยังไม่ต้องประชุมคราวเย็นนั้น เมื่อ
 เจตจำนงของพระราชมัญญัติว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ต้องการให้มี
 การเลือกตั้งภายใน ๑๐๐ วัน รัฐบาลเป็นฝ่ายบริหารซึ่งมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามนั้น ก็ใน
 กฎหมายนี้เองที่ให้กฎหมายเลือกตั้ง รัฐบาลก็ต้องเลือกทางใดทางหนึ่งในการที่จะให้บรรลุ

เจตนารมณ์ของกฎหมายก็เมื่อกฎหมายเลือกตั้งซึ่งนำมานุโลมให้ใช้ได้แล้ว รัฐบาลก็เห็นว่า การออกพระราชกฤษฎีกาครอบค้ำกฎหมาย จึงใ้โดยพระราชกฤษฎีกาไปทันทีแล้วหาวิธีการตั้งรัฐมนตรีก็ยืนยันยืนยันกันถึงว่าไม่ถูกต้อง เมื่อคณะรัฐมนตรีมาประชุมกันเป็นครั้งที่ ๒ เห็นว่าถูกต้องแล้วก็ยืนยันวิธีการไปตามนั้น ส่วนมีวิธีการอะไรมาอย่างนี้จะผิดแผกแตกต่างออกไป เป็นคนว่าเราเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนนั้น เราเลือกแบ่งเขตและเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนนั้นมีลักษณะแตกต่างกันในกาเลือกตั้ง ผู้ว่าการกรุงเพทพมหานคร รองผู้ว่าการ ฯ เราไปออกกฎกระทรวงเปลี่ยนแปลงอะไรให้สอดคล้องของกันให้เป็นที่ไปตามความประสงค์ของกฎหมายอยู่ต่อมาสภาผู้แทนราษฎรก็ได้มีการเสนอกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งกฎหมายฉบับนั้นเข้ามาแล้ว แล้วก็มาถึงวุฒิสภาแล้ว เสนอวุฒิสภาในวันนี้ สำหรับรัฐบาลนั้น รัฐบาลก็มีความเห็นว่าทำมาจนถึงถูกต้องแล้ว เมื่อรัฐบาลเองก็เป็นฝ่ายบริหารเป็นผู้ที่จะปฏิบัติตามกฎหมายและกฎหมายเท่าที่ตัวมีความรู้มีความเข้าใจ ไม่ใช่ผู้แปลความตามกฎหมายหรือไม่ใช่ผู้ตีความ แล้วรัฐบาลก็อาศัยทางคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเป็นหลักในทางกฎหมายของรัฐบาล ที่เมื่อข้างสภาผู้แทนราษฎรจะเอาอีกข้างหนึ่ง ก็จะออกกฎหมายมาเสริมให้ดียิ่งขึ้น รัฐบาลก็ไม่ว่าอะไรและก็นั่นแหละขึ้น เหตุอันที่ตกลงไปก็ให้ร่างกฎหมายนั้นเข้ามาถึงมองไม่เห็นว่าจะเสียหายที่ตรงไหน นี้ความเดิมเป็นอย่างนี้ ก็ขอประทานทราบเป็นอันพอหาญมีเกียรติอย่างนี้

นายพจน์ ปูณปากม . กระผม นายพจน์ ปูณปากม ขอประทานทราบเรียนคัดค้านไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ ประการ คือเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เห็นว่ากาประกาศพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเพทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเพทพมหานครซึ่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเพทพมหานครไม่ได้ให้อำนาจไว้ขัดกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญก่อให้เกิดปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับกาเลือกตั้งว่าจะสมบูรณ์หรือไม่ ขอแรกทว่าพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเพทพมหานครไม่ได้ให้อำนาจได้ หมายความว่าอย่างไร ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๒ โดยบัญญัติว่าพระราชอำนาจไว้แล้วว่าพระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกา ที่มีบรรดาคอไป ซึ่งเว้นวรรคว่า "ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น" ขอความชอบหมายควมถึงพระราชกฤษฎีกา

กำหนดไว้ คือกำหนดในรัฐธรรมนูญหรือกำหนดไว้ในกฎหมายอื่น ก็ทรงพระราชอำนาจที่จะตราพระราชกฤษฎีกานั้นได้ มิได้หมายความว่าจะต้องไปบัญญัติให้อำนาจไว้ในกฎหมายนี้เสีย เพียงแต่ในกฎหมายนั้นต้องมีบทบัญญัติว่าให้ตราพระราชกฤษฎีกาให้จัดทำโดยพระราชกฤษฎีกา ให้มีพระราชกฤษฎีกาเพื่อดำเนินการตามกฎหมายนั้นก็พอแล้ว ในกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งกระหม่อมได้ตรวจดู เอาละ เอาเฉพาะปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งได้ตราพระราชบัญญัติการปฏิรูปรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีบทบัญญัติไว้แต่เพียงว่า กรณีเช่นนี้ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกาหรือให้มีพระราชกฤษฎีกา แล้วจะต้องปฏิบัติตามอย่างนั้น ๆ ต่อไป ไม่ได้มีบทบัญญัติให้อำนาจไว้อย่างไรอีก คือไม่ได้มีบทบัญญัติว่าพระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่ง พระราชอำนาจจะตราพระราชกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ได้เขียนไว้อย่างไรด้วยซ้ำ ก็เป็นที่หมายความว่าข้อที่อ้างว่าไม่ให้ อำนาจนั้น ย่อมหมายความว่าในพระราชบัญญัตินั้นมีหรือไม่มีให้ตราพระราชกฤษฎีกา ให้มีพระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้ข้อที่ว่าพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร มีบทบัญญัติให้มีพระราชกฤษฎีกาหรือไม่มีช้ที่อยู่แล้วในมาตรา ๑๖ วรรคสอง วรรคสองว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้ถือเกณฑ์จำนวนราษฎรตามหลักฐานการ ทะเบียนราษฎรที่กระทรวงมหาดไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกา ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหนึ่งแสนคนต่อสมาชิกหนึ่งคน ในข้อนี้เห็นชัดเลยว่าในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครได้กำหนดไว้ให้ตราพระราชกฤษฎีกา ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เพราะฉะนั้นพระราชกฤษฎีกาที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครนั้นย่อมสมบูรณ์จะมีการยกเลิกไม่ได้

ที่มีปัญหาต่อไปก็เกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการและรองผู้ว่าราชการ ในตัวบทแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครไม่ได้มีบทบัญญัติไว้ก็จริง แต่บทบัญญัติมาตรา ๕๕ วรรคสอง โคนำบทแห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๑ มาใช้บังคับแก่การเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นก็ต้องถือว่าพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่นำมาใช้บังคับนี้ถือเหมือนหนึ่ง เป็น พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและเลือกตั้งผู้ว่าราชการ ฯ และรองผู้ว่าราชการ ฯ เหมือนกัน ทั้งนี้ถ้าในมาตรานั้นมีบทบัญญัติหรือไม่ว่า การทำเนียบใดต้องให้ออกเป็นพระราช

กฤษฎีกา เมื่อมีคำเนิการใด เหมือนหนึ่ง เป็นพระราชบัญญัติเลือกตั้งผู้ว่าราชการ ฯ และ สมาชิกกรุง เทพนมหานคร เหมือนกัน ตามพระราชบัญญัติการ เลือกตั้งมีอยู่หลายมาตราที่ให้ออก เป็นพระราชกฤษฎีกา เช่น มาตรา ๒ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกา ให้มีการ เลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร เราคิดว่าอันนี้เป็นสมาชิกสภาหรือผู้ว่า ฯ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศ แสดงว่าพึง เลือกตั้งสมาชิกใด เป็นจำนวนเท่าใด อันมีในระเบียบบริหารมีอยู่แล้วว่า ผู้ว่า ฯ ๓๒ เลือกได้กลุ่มเดียวมี ๔ คน เพราะฉะนั้นอันนี้คือไม่คงใช้ ที่นี้มาตรา ๑๐ ก็มีต่อไป ว่า เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งแล้วไม่ให้นำความตามมาตรา ๒ แห่งพระราช บัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองมาใช้บังคับ ในกรณี โฆษณาหาเสียงก็จะเข้าสิ่งที่มีแต่ประกาศตามออกประกาศก็ทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาต แล้ว มาตรา ๒๒ ก็บอกว่า ผู้สมัครต้องยื่นใบสมัครภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา มาตรา ๓๓ , ๓๔ ก็ยังมีอีกบอกว่าเมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาแล้วให้นายอำเภอคือเขต สำหรับกรุง เทพนมหานคร ประกาศรายชื่อผู้เลือกตั้งประกาศระบุที่เลือกตั้งทั้งนี้เป็นต้น เพราะ ฉะนั้นการที่จะมีการ เลือกตั้งตามมาตรา ๔๔ โดยเอาบทบัญญัติของ พระราชบัญญัติการ เลือก ตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาใช้ก็จะต้องมีพระราชกฤษฎีกาใหม่เพื่อปฏิบัติการตามที่กฎหมาย บัญญัติทั้งที่ใดกรมายื่นมาแล้วนี้

ต่อไป กระผมขอ เปรียบเทียบว่าในการ เลือกตั้งซ่อมที่เชียงใหม่หรือในการ เลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดนี้ตามรัฐธรรมนูญ ในบทเฉพาะกาลมีมาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า "ใ้ คำเนิการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสร็จเรียบร้อย ในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันใ้รัฐธรรมนูญนี้" ซึ่งมีความเหมือนกันกับมาตรา ๔๔ ในพระ- ราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุง เทพนมหานคร และมีได้กำหนดให้ออกพระราชกฤษฎีกา ไว้อย่างใดเลย แต่ในกฎหมายเลือกตั้ง กฎหมายเลือกตั้งให้ออกพระราชกฤษฎีกา ก็ได้ คำเนิการออกพระราชกฤษฎีกาตามกฎหมายนั้น และในข้อ เลือกตั้งซ่อมก็ไม่มีพระราช กฤษฎีกาออกมาตามกฎหมายเลือกตั้ง อันนั้นไม่ใช่ในตัวบทใหญ่คือพระราชบัญญัติ หรือ รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ตราพระราชกฤษฎีกา แต่ไปตราพระราชกฤษฎีกาโดยอาศัยกฎหมายการ เลือกตั้ง เมื่อเปรียบเทียบให้เห็นได้อย่างนี้แล้วก็จะมองเห็นได้ว่าพระราชกฤษฎีกาที่ออกมา

นี้อาศัยอำนาจ คือให้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาตามกฎหมายเลือกตั้งทั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและทั้งผู้ว่า ๆ และรองผู้ว่า ๆ เพราะฉะนั้นจึงสมบูรณ์ไม่มีปัญหาในข้อกฎหมายอย่างใดเลย ที่ต่อไปเป็นห่วงหรือไม่ว่าจะมีผลเสียหายแก่การเลือกตั้ง กระผมเห็นว่าไม่น่าจะเป็นห่วงเลยว่าจะมีผลเสียหายแก่การเลือกตั้ง เพราะเหตุว่าการเลือกตั้งนั้น เฉพาะสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร นั้นไม่เป็นปัญหาแล้ว เพราะในคัมภีร์ของกฏาให้มีพระราชกฤษฎีกาอยู่แล้ว ส่วนผู้ว่า ๆ และรองผู้ว่า ๆ ก็ไปดำเนินการตามพระราชบัญญัติเลือกตั้ง พระราชบัญญัติเลือกตั้งที่ออกพระราชกฤษฎีกานี้จะพิจารณาตามตัวบทต่าง ๆ แล้วก็เพียงแต่ว่าจัดสนามขึ้นเท่านั้นเอง คือกำหนดว่ามีสมาชิกได้เท่าไร มีระบุที่เลือกตั้ง รายชื่อผู้เลือกตั้งให้ประกาศไว้ อันนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเลือกตั้งก็จริง แต่ก็ไม่ใช่เป็นเรื่องของบุคคลที่จะลงคะแนนเสียงที่จะได้รับเลือก เป็นแต่เรื่องจัดสนามขึ้นเท่านั้นเอง ที่ผลของการเลือกตั้งจะดีหรือไม่จะเสียหายหรือไม่ มีตัวบทในพระราชบัญญัติเรียบร้อยแล้ว ไม่ได้อาศัยพระราชกฤษฎีกา และผู้ที่จะมีรองคักคานโคกก็ต้องคักคานโคกในกรณีเดียว ก็คือว่า บุคคลผู้สมัครที่ได้รับเลือกตั้งโดยไม่ชอบหรือการเลือกตั้ง คือวิธีการที่ลงคะแนนนั้นไม่ชอบ ไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องสนามอะไร ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาว่าจะทำให้ไม่สมบูรณ์ จะทำให้การเลือกตั้งเสีย ต้องเสียเงินลงทุนไปมากแล้วต้องล้มเลิก ปัญหาเหล่านี้จะไม่เกิดมีได้เลย

ที่พิจารณาข้อที่ ๔ พิจารณาจากตัวบทตามร่างนั้นเห็นว่าเป็นการแก้ไขไม่ถูกต้อง เช่น ข้อที่ ๑ เอาละ ในมาตรา ๑ ว่าให้ยกเลิกการกระทำไปก่อนใช้ได้ ก็เขาสมบูรณ์อยู่แล้วไปยกเลิกทำไม แล้วก็ยังรับรองเสียอีกว่าที่ตราไปแล้วใช้ก็มันก็มีผล ไปอาศัยพระราชกฤษฎีกาที่ยกเลิกนั่นเอง ที่ในมาตราต่อไป มาตรา ๔ ให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ อันนี้มันไม่ใช่เรื่องแก้ไขเพิ่มเติม เพราะในตัวบทพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร เขาก็มีอยู่แล้ว มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๔ ให้มีการเลือกตั้ง ให้ดำเนินการเลือกตั้ง ที่ในมาตรา ๕ ผู้ที่สมัครไว้ให้ถือว่าถูกต้อง อันนี้ก็ไม่เห็นว่าจะไม่มีไว้แล้วมันจะเสีย ก็ตัวไปสมัครเขาไว้แล้ว ยังอยู่แต่การเลือกตั้งที่จะดำเนินการต่อไปเท่านั้นเอง จะเสียโดยอย่างไร แล้วก็การแก้ไขมันมันไม่ถูกต้องที่ว่าพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร นั้นไม่ได้บัญญัติถึงวิธีเลือกตั้ง ต้องมีกฎหมายอีกอันหนึ่งที่มีวิธีเลือกตั้งผู้สมัครอะไร นี่เป็นเรื่อง

ของกฎหมายการเลือกตั้ง จึงมาแก้ไขในระเบียบบริหาร ฯ นี้ไม่ถูก

เหตุผลประการที่ ๕ ก็คือว่าไม่สมควรแก้กฎหมายเสียโดยออกเป็นกฎหมาย ตัดปัญหา เพราะถ้าเมื่อรัฐสภาได้พิจารณาพระราชกฤษฎีกาเห็นว่าไม่สมควรให้จึงหลุดเกล้าฯ ถวายเพื่อตราเป็นพระราชกฤษฎีกาการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่างพระราชบัญญัติไทยกเล็กเสียเกรงว่าจะก่อให้เกิดปัญหาทางกฎหมายขึ้นไม่ถูกวิธีทาง เพราะกฎหมายบางชนิดที่ให้อำนาจฝ่ายบริหารออกได้ตามบัญญัติ เช่นกฎกระทรวง พระราชกฤษฎีกา สภาธิบดีบัญญัติให้อำนาจไปแล้วจะเอามาควบคุมอีกย่อมไม่ถูกต้อง แม้พระราชบัญญัติที่สภาตราขึ้นเอง ถ้าเห็นว่ามีข้อความขัดรัฐธรรมนูญ ก็เป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องเสนอขึ้นมา ให้ตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามมาตรา ๒๕๕ ไม่ใช่สภาจะเอามาพิจารณาใหม่เสียเอง โดยเหตุผลทั้ง ๕ ประการ ที่กระผมได้กราบเรียนมานี้จึงเห็นว่าไม่สมควรที่จะตราร่างพระราชบัญญัติ ดังได้เสนอมานี้ กระผมจึงขอคัดค้าน ไม่รับหลักการ ขอให้ไปรทพิจารณา

นายจินดา ชัยรัตน์ : ผมก็มีความเห็นท่านเอง เคียงกัน แต่ว่ามีประเด็นและเพราะเหตุว่าพระราชบัญญัติเป็นการตีพิมพ์ไปก่อน โดยวินิจฉัยเอาเองว่า พระราชกฤษฎีกาแก้ไขไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่ ศาลกฤษฎีกาพิจารณาร่างนี้ยังไม่รู้แน่เลยว่าศาลจะชี้ขาดว่าอย่างไร และก็ออกกฎหมายล่วงหน้าซึ่งไม่ผิด แต่ไม่ใช่ถูกหลักในการออกกฎหมายและเหตุผล อันนี้เป็นเรื่องออกกฎหมายไว้เมื่อ ซึ่งถ้าหากกฎหมายนั้นใช้ไ้โดยอยู่แล้วก็ไม่มี ความจำเป็น ร่างนี้แล้ว และข้อต่อไป กฎหมายนี้ผมเห็นว่าให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ เป็นต้นไป ผมจะไม่พูดรับรองหรือว่าการสมัคร เลือกตั้งการดำเนินการเลือกตั้งอะไรต่าง ๆ นั้นใช้ไ้ แต่เมื่อสิ้นสมัยคั้งตั้งแต่วันที่ ๕ ถ้าถือตามกฎหมายนี้ก็ต้องถือกฎหมายนี้ซึ่งจะต้องดำเนินการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นก็เป็นการศึกษาบุคคลอื่นที่จะสมัคร เป็นผู้ว่าราชการ รองผู้ว่าราชการ และสมาชิกอีกได้ ถ้าถือตามนี้ไม่จำกัดเวลาและศักดิ์สิทธิ์ไปเลย ให้พวกที่สมัครแล้วใช้ไ้ ทั้งที่พวกนั้นสมัครมากถือตามกฎหมาย พระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า พระราชกฤษฎีกาแก้ไขไม่ได้ แต่พวกที่อาศัยกฎหมายฉบับนี้ควรจะมิสิทธิ์แล้วก็ควรที่จะสมัครได้ แต่ว่า ศักดิ์สิทธิ์โดยกฎหมายนี้เพราะไม่รับพวกนั้นแล้วไม่ได้เปิดโอกาสคนอื่น เพราะเห็นว่าโดยเหตุผลแล้วไม่ควรรับหลักการอย่างนี้

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ใครจะขอความกรุณาที่ประชุมว่าอาศัยฉบับนี้

ตามข้อ ๘ การอภิปรายอาจจะให้สัมพันธ์กัน ที่อภิปรายคัดค้านมา ๒ ท่านแล้ว ต่อไปเป็นผู้ที่อภิปรายสนับสนุน คุณสาธิต

นายสาธิต สายสว่าง : ตามข้อบังคับ ถ้าไม่มีใครอภิปรายคัดค้านก็ ผู้สนับสนุนอภิปรายเข้าได้ เพราะฉะนั้นผมขออภิปรายสนับสนุนอีกอย่างหนึ่งว่า ที่พระราชกฤษฎีกาเขาออกมาขอครบด้วยเหตุผลในแง่กฎหมายรับรองถูกต้องหมด ผมอยากจะทำ ไว่ลัคนิก รัฐบาลให้มีขั้นตอนไปปรึกษาคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และร้ายที่สุดพระราชกฤษฎีกาไม่ได้ทรงลงพระปรมาภิไธย ถ้าไปคำหาถือว่าไม่ชอบที่คำหนังสือสอยถึงพระปรมาภิไธยว่าทำในถูกผมยืนยันว่าพระราชกฤษฎีกาแก้ไขได้ในแง่กฎหมาย อย่างท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้เสนอไปแล้ว เขาโยงเลยครบ กฎหมาย ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร มีบทมาตราโยงไปใช้กฎหมายเลือกตั้ง กฎหมายเลือกตั้งนอกใหม่ จะมีกาเลือกตั้งต้องออกพระราชกฤษฎีกา เขาโยงกันไปหมดครับ และกฎหมายอย่างท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่นั่งอยู่ที่นี่เขียนผิดหลักนิติศาสตร์ออกกฎหมายให้ใช้ได้แล้วที่ ๕ อย่างนี้ผมขอเรียนยืนยันผิดหลักนิติศาสตร์ แต่ว่ารับรองว่าที่แล้วถูกต้อง มันก็ไม่ถูก และอีกอันหนึ่ง มาตรา ๓ ที่ว่าเป็นโมฆะใช้ไม่ได้ยกเลิก แต่ไปเขียนว่ากรกระทำมาแล้วชอบ เขียนมาตรา ๕ อีก สมควรที่ขอ การสมัคร-การกระทำมาแล้วยังเข้าไปอีก ตามหลักนิติศาสตร์ไม่ถูกต้องครับ ฉะนั้นผมอยากจะทำระเบียบประเพณีไว้แน่นอนและคนเรามีสิทธิที่จะได้ครับ แต่ว่ากระทบกระเทือนถึงพระปรมาภิไธยว่าได้ลงไปแล้ว ถ้าไปยกเลิกพระราชกฤษฎีกานี้ก็สาย ๆ ว่าหลักเหตุผลศาลพระปรมาภิไธยในเรื่องความจริงในราชสำนักที่มีคณะองคมนตรีที่จะปรึกษาให้ความคิดความเห็น ก่อนจะลงอะไรไม่ใช่อุบัติ ๆ พระองค์ท่านจะมาลงส่งเดชไป และรัฐบาลก็ต้องรับผิดชอบพระองค์ท่านไม่ใช่อยู่ที่ ๆ ขอประทานโทษที่ใช้คำพูดคำ ๆ มันน่าเกลียด จม ไม่ใช่อ่างนั้น เพราะฉะนั้นเขาได้ใคร่ครวญแล้ว เรียกกฤษฎีกามาแล้ว กฎหมายโยงกันหมด เพราะฉะนั้นถ้าเราไม่รับกฎหมายนี้ พระราชกฤษฎีกานั้นก็สมบูรณ์ไม่ได้มีอะไรเสียหายไปเลยครับ เพราะฉะนั้นผมเห็นด้วยอย่างท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่าไม่ควรจะรับหลักการกฎหมายนี้

นายวินัย ทองลงยา : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วินัย ทองลงยา กระผมจำเป็นที่จะต้องเสนอแนวความคิดในทางที่จะไม่เห็นด้วยกับสมาชิกสภา และสมาชิกที่ได้

เห็นว่าจะไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ปัญหาแรกก็คือที่เขาคือร่างกฎหมายผ่าน
สภาผู้แทนราษฎรมา เขามีความประสงค์อย่างไร เขามีความประสงค์โดยเขาเห็นว่ากรมที่
รัฐบาลตราพระราชกฤษฎีกาให้การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพมหานนครรองผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เป็นการไม่ชอบ เพราะเหตุที่ไม่มี
กฎหมายใดบัญญัติให้การเลือกตั้งผู้ว่า ๑ รองผู้ว่า ๑ และสมาชิกสภากรุงเทพมหานครนี้ให้
กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา ที่เห็นว่าจะดูพระราชกฤษฎีกานี้เสียก่อนเป็นเบื้องต้นกับ
พระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการ

กรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๔ เขาบอกวา อธิบดีอำนาจ
ตามความในมาตรา ๑๘๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๔๔ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๔ ประกอบกับมาตรา ๖

และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๑
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้ให้มีผลเป็น
ข้อแรกว่าพระราชกฤษฎีกาไม่มีกฎหมายฉบับหนึ่งฉบับหนึ่งอันหนึ่ง เป็นกฎหมายเท่านั้นที่

ไม่มีกฎหมายก็เพราะว่าพระราชกฤษฎีกาก็กฏกระทรวงก็ดี ออกโดยอธิบดีอำนาจของ
ฝ่ายบริหาร ที่ได้ออกพระราชกฤษฎีกาหรือกฏกระทรวงนั้นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่อง
นั้นที่บัญญัติให้ออกพระราชกฤษฎีกาได้หรือให้ออกกฏกระทรวงได้ตามหลักกฎหมายที่ตราแล้ว

เราไม่ต้องว่าพระราชกฤษฎีกาหรือกฏกระทรวงเป็นกฎหมายโดยตรงเพราะว่าออกโดยอธิบดี
อำนาจของฝ่ายบริหาร เท่านั้น โดยไม่ต้องผ่านสภานิติบัญญัติซึ่งเป็นผู้บัญญัติกฎหมาย นี้เห็นหลัก

ข้อแรกที่มีใครจะขอให้ใครจะหนักในเรื่องที่มีปัญหาหากมีความพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ
เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และ สมาชิกสภา
กรุงเทพมหานคร ที่ได้อตราพระราชกฤษฎีกานี้ มีกฎหมายใดหรือไม่ที่บัญญัติว่าให้ทำเป็น

พระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาที่ออกเมื่อครั้งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๘๖ มาตรา ๑๘๖
บอกวา "พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะตราพระราชกฤษฎีกา ตามที่
กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายอื่น" หมายความว่าถ้ารัฐธรรมนูญ

มีบัญญัติในเรื่องใดให้ออกพระราชกฤษฎีกาได้ พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชกฤษฎีกา
นั้นได้ตามที่รัฐบาชเป็นผู้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกายื่นขึ้นไป และถ้ามีกฎหมาย
ใดใดที่บัญญัติให้ตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเรื่องใด ออกเป็นพระราชกฤษฎีกา

ใ้พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ได้ที่ท่านสมาชิกเป็นห่วงว่าจะกระทบกระเทือนไปถึงสถาบันของพระมหากษัตริย์นั้นผมก็จำเป็นต้องพูดว่าในร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภาผู้แทนราษฎรอีกฉบับหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องการแก้ไขพระราชบัญญัติ บริหารราชการกรุงเพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๔ นี้ เมื่อเขาให้เหตุผลในการแก้กฎหมายนี้เขาได้ขีดเส้นใต้ไว้เลยว่า องค์มนตรีไม่เพิ่มควมในการที่ระตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเลือกตั้งผู้ว่าร้องผู้ว่า และสมาชิกสภากรุงเพมหานคร อันนี้จำเป็นที่ผมจะต้องกราบเรียน และเมื่อคืนผมก็ได้โทรศัพท์ตามท่านองมนตรีท่านหนึ่งด้วยนะครับ ก็จำเป็นจะต้องแถลง เพราะว่าอย่าไปห่วงเลยครับที่จะไปกระทบกระเทือนถึงสถาบันของพระมหากษัตริย์ ว่าการตราพระราชกฤษฎีกานี้ชอบหรือไม่ชอบ เป็นเรื่องของฝ่ายบริหารครับ ฝ่ายบริหารเป็นผู้ออกพระราชกฤษฎีกา บัญญัติว่า ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๒ มีใหม่ที่กำหนดขึ้นเขาได้บัญญัติว่าการเลือกตั้งผู้ว่า ร้องผู้ว่า และสมาชิกนี้ ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา เราก็จะเห็นได้ในมาตรา ๔๔ ซึ่งพระราชกฤษฎีกานี้ก็อ้างถึง มาตรา ๔๔ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเพมหานคร เขามีบัญญัติอย่างนี้ "ให้ดำเนินการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเพมหานคร ร้องผู้ว่าราชการกรุงเพมหานครและสมาชิกสภากรุงเพมหานครตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ผู้ว่าราชการกรุงเพมหานคร และร้องผู้ว่าราชการกรุงเพมหานคร และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเพมหานคร ในส่วนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาฉบับนี้โดยอนุ โดม" บัญญัติว่ามีว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นับที่ใดบางที่โดยมีมติว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกาอันนี้เราต้องยอมมาอยู่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเลือกตั้งนี้ เขาอ้างมาตรา ๒ นะครับแล้วมาตรา ๒๒ ผมจะพูดก็ต่อกันไปเสียก่อนเลยว่า มาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง ปี ๒๕๑๐ นะครับ "มาตรา ๒ การเลือกตั้งให้ใช้วิธีรวมเขต" วรรคสอง "เมื่อใดมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ถาการเลือกตั้งนั้นเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศในราชกิจจานุเบกษา" ถาการเลือกตั้งนั้น

เป็นการเลือกตั้งทั่วไปในครั้งนั้น แสดงว่าจังหวัดใดจะพึงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้
มีจำนวนเท่าใด ทั้งนี้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย" มาตรา
๒ บัญญัติอย่างนั้นครบถ้วน เราจะเห็นได้ว่า มาตรา ๒ นี้เขาไม่ได้บัญญัติในครั้งนั้นว่า
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา เพราะอะไร ก็เพราะ
ว่าในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๐๑ อันนี้เป็นพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ปี ๒๕๐๑ ๒๕๐๑ ๒๕๐๑ การที่มาตรา ๒ นี้เขาไม่ต้องบอกว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา ก็เพราะว่ารัฐธรรมนูญปี ๒๕๐๑ นั้น เขามีบัญญัติไว้ชัดเจน
เลยครบถ้วนว่า มาตรา ๘๖ รัฐธรรมนูญปี ๒๕๐๑ เขาบัญญัติไว้ก็ครบที่กล่าวรัฐธรรมนูญปี ๒๕๐๑
มาก ซึ่งเดี๋ยวผมจะพูดให้ฟังว่าเขาดีกว่าอย่างไร มาตรา ๘๖ ของรัฐธรรมนูญปี ๒๕๐๑
บอกว่า "การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนจะกระทำโดยเมื่อใดมีพระราชกฤษฎีกา ให้เลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนแล้ว พระราชกฤษฎีกานั้นมีให้ระบุระยะเวลาวันนับแต่วัน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง
และวันเลือกตั้งด้วย ในกรณีการเลือกตั้งทั่วไป ให้กำหนดวันเลือกตั้งวันเดียวกัน
ทั่วราชอาณาจักร" มาตรา ๘๓ วรรคสอง บอกว่า "การยุบสภาผู้แทนราษฎร ให้กระทำโดย
พระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนใหม่ เป็นการเลือกตั้งทั่วไป
ภายในเก้าสิบวัน" มาตรา ๘๖ "ถ้าตำแหน่งสมาชิกว่างลงเพราะเหตุอื่นใด นอกจาก
ถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนหรือเมื่อมีการยุบสภาผู้แทนให้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นแทน
ภายในเก้าสิบวัน เว้นแต่อายุของสภาผู้แทนจะเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน" อันนี้
ก็เหมือนกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๐๑ เหมือนกัน สำหรับมาตรานี้ในครั้งนั้น เขาไม่ต้อง
ระบุไว้ให้ทำโดยพระราชกฤษฎีกาอีก นี่คือการเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี
๒๕๐๑ เพราะเหตุว่า มาตรา ๘๖ นี้ก็สมบูรณ์เลยครบถ้วน ไม่ได้มีการเลือกตั้ง
ครั้งแรกด้วยในครั้งนั้น แล้วกรวมถึงการเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทน มาตรา ๘๓ ด้วย
แล้วกรวมถึงการเลือกตั้งทั่วไปในกรณีที่อยู่สภาผู้แทนสิ้นสุด หรือมีการยุบสภาผู้
ราษฎร รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๐๑ มาตรา ๘๖ บัญญัติว่าให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา
สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก และครั้งที่สอง เมื่อมีการเลือกตั้งซ่อม
และครั้งที่ ๓ เมื่อมีการเลือกตั้งใหญ่ทั่วไป ในกรณีที่อยู่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุด หรือเมื่อ
มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร มาตรา ๘๖ เขาถืออย่างนี้ มาถึงรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๐๑ เราจะเห็นได้

เลยกว่าโคตติภมาตรา ๘ ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๓ ออกไปเสีย เพราะเขาบัญญัติถึงการ
 เลือกตั้งทั่วไปเท่านั้นละครับ การเลือกตั้งทั่วไปตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๓ มี ๓ กรณี คือ
 กรณีตามมาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๕ มาตรา ๑๒๖ คือเมื่ออายุของ
 สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงก็ให้พระวรวงศ์เธอฯ ให้มีการเลือกตั้งใหม่ เป็นการเลือกตั้ง
 ทั่วไปใน ๒๐ วัน ในมาตรา ๑๒๒ เมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ให้มีการเลือกตั้งสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรใหม่ภายใน ๙๐ วัน แล้วก็มีการยุบสภาผู้แทนราษฎรให้กระทำโดย
 พระวรวงศ์เธอฯ ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป
 ภายใน ๙๐ วัน ในกรณีที่ ๓ ก็คือกรณีที่มีการเลือกตั้งซ่อม คือเมื่อตำแหน่ง
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลง เพราะเหตุอันใด นอกจากถึงคราวออกตามอายุของ
 สภาผู้แทนราษฎร คือตามมาตรา ๑๒๖ ที่กล่าวแล้ว หรือเมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
 คือตามมาตรา ๑๒๕ ที่กล่าวแล้ว ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นแทนภายใน
 กำหนด ๙๐ วัน เว้นแต่อายุของ สภาผู้แทนราษฎรจะเหลือไม่ถึง ๑๕๐ วันโปรดสังเกต
 นะครับว่า การเลือกตั้งซ่อม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๓ นี้ไม่ได้
 เขียนเหมือนมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘ ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๑ คือในนี้ในมาตรา
 ๑๒๕ นี้ไม่ได้บอกเลยว่า การเลือกตั้งซ่อม ให้กระทำโดยพระวรวงศ์เธอฯ ต่างก็กับ
 รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๑ ที่โคกขาวเมื่อกี้ ฟันเมื่อเรามาดูมาตราตามที่พระวรวงศ์เธอฯ
 เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเพทมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเพทมหานคร และสมาชิก
 สภากรุงเพทมหานคร อาจถึงรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๖ เขาบอกว่าให้พร
 พระวรวงศ์เธอฯ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้น นั่นคือตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๖
 นั่นเอง รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๘๖ เขาบอกว่าทรงตราพระวรวงศ์เธอฯ ได้ตามที่กำหนด
 ไว้ในรัฐธรรมนูญหรือตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายอื่นในรัฐธรรมนูญ เราเห็นได้แล้วว่า
 ก็มีเฉพาะแต่ในกรณีอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงกับเมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ตาม
 มาตรา ๑๒๖ และมาตรา ๑๒๕ เท่านั้น ส่วนมาตรา ๑๒๕ เรื่องการเลือกตั้งซ่อมไม่ได้มี
 บัญญัติไว้ที่ไหนว่าให้กระทำโดยพระวรวงศ์เธอฯ อันนี้เป็นความบกพร่องอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะ
 ทำให้เกิดปัญหาต่อไปได้ และสำหรับมาตรา ๑๘๖ ของรัฐธรรมนูญที่ว่า หรือที่กำหนดไว้
 ในกฎหมายอื่นนั้น เราจะเห็นได้ว่ามีใหม่ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายอื่นอีก ซึ่งความจริงสำหรับ

เรื่องอื่นนั้น แต่สำหรับเรื่องนี้ คือการเลือกตั้งผู้ว่า รອງผู้ว่า ฯ และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ภายใน ๑๐๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้บังเกิด โดยให้อนุโลมเอาพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาใช้บังคับโดยอนุโลมนั้นเราก็จะต้องดูว่าพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคือในปี ๒๕๐๐ และที่มีการแก้ไขปี ๒๕๐๗ มาตราเดียวกันหรือไม่ เราไม่ต้องพูดถึงมาตราอื่นก็ได้ เพราะว่าในพระราชกฤษฎีกานี้อ้างถึงพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี ๒๕๐๐ มาตรา ๒ และมาตรา ๒๖ มาตรา ๒ เมื่อที่เมื่ออ่านแล้วจะครบถ้วนว่า เขาบอกว่าการเลือกตั้งให้ใช้วิธีรวมเขตแล้วก็ไม่ได้อันพระราชกฤษฎีกา ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้าการเลือกตั้งนั้นเป็นการเลือกตั้งทั่วไป นี้เราจะเห็นได้โดยง่ายของเขามตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี ๒๕๐๐ นี้ เขาไม่ต้องมาบัญญัติว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา เพราะอะไรก็เพราะว่าในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๐๐ เขาบัญญัติไว้แล้ว เพราะฉะนั้นเขาจึงทำให้ถือเกณฑ์ราษฎรตามจำนวนเท่านี้เท่านี้ แล้วก็มาตรา ๒๖ เขาว่าอย่างนั้นจะครบ ตามที่พระราชกฤษฎีกานี้อ้างถึง เขาบอกว่า การสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งใด ผู้สมัครต้องยื่นใบสมัครตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ด้วยตนเอง ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ณ ศาลากลางจังหวัดแห่งจังหวัดที่เขตเลือกตั้งที่ตนสมัครนั้น ตั้งอยู่ภายในเขตระยะเวลาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับใบสมัครแล้วให้ลงบันทึก นี้เป็นรายละเอียดในเรื่องการเลือกตั้ง ไม่ใช่ขบพันบัญญัติโดยตรงว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง ปี ๒๕๐๐ ก็คือ และตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๐๐ ก็คือ เขาไม่ต้องมาออกในพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา ก็เพราะเหตุที่ว่ารัฐธรรมนูญปี ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นต้นร่างของพระราชบัญญัติที่เขาออกไว้แล้วในมาตรา ๘๖ ถึงกล่าวแล้ว ซึ่งเราจะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญปี ๒๕๐๗ นั้นนอกจากบทองค์ในเรื่องการเลือกตั้งขอมตามมาตรา ๑๒๕ ไม่ได้ออกว่า ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกาแล้ว การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกเขาก็ไม่มีออกเหมือนกันจะครบ หมายความว่าครบปี เพราะว่ามีมาตรา ๒๓๓ นี้เขาบัญญัติไว้แบบนี้ครบ ในบทบัญญัติเขาออกแล้วจะครบ ปีมาตรา ๒๓๓ บทเฉพาะกาลแห่งรัฐธรรมนูญปี ๒๕๐๓ นี้เขาบอกว่าให้ทำเป็นการเลือกตั้งสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญให้เสร็จสิ้นภายใน ๑๒๐ วัน เมื่อยกจะ
 เรียนถามว่าการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมีอยู่
 ในมาตราใดของรัฐธรรมนูญ ๒๕๑๓ นี้บ้าง ผมหาทั้งแค่มাত্রา ๑ จนมาตราสุดท้ายไม่
 มีมาตรา ๒๑๑ นี้มาตราเดียวกันนั้น ซึ่งก็ไม่ได้นอกกว่าให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกาและรับ
 การเลือกตั้งครั้งแรกไม่ได้บอกเลยว่าให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา ไม่เหมือนรัฐธรรมนูญ
 ปี ๒๕๑๑ มาตรา ๑๒ ที่ได้อ่านแล้วว่าสมาชิกผู้สมัครเข้ามาประชุมไว้ทั้งหมดทั้ง ๓ กรณี การเลือก
 ตั้งก็ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา การเลือกตั้งซ่อมก็ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และ
 การเลือกตั้งทั่วไปในกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดอายุ ก็ให้เป็นการเลือกตั้งใหญ่ทั่วไป
 ไปทั่วราชอาณาจักร ของเขาคืออยู่แล้ว เพราะฉะนั้นมาตรา ๒ และมาตรา ๒๒ ที่พระราช
 กฤษฎีกาว่าด้วยการเลือกตั้งผู้ว่าราชการมาอ้างถึงนั้น จึงไม่เป็นเครื่องสนับสนุนเลยว่า
 การเลือกตั้งผู้ว่าราชการ ๑ รองผู้ว่าราชการ ๑ และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้
 กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา โปรดสังเกต มาตรา ๔๔ อีกทีในพระราชบัญญัตินี้และฉบับ เขา
 บอกว่าการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ ๑ และรองผู้ว่าราชการ ๑ นั้น นั่นคือกรณีตามมาตรา ๒๑
 ส่วนการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร นั่นคือกรณีตามมาตรา ๑๒ เราดูมาตรา ๒๑
 ว่าด้วยการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ ๑ และรองผู้ว่าราชการ ๑ เสียก่อนเราจะเห็นได้เลยว่า
 ซึ่งท่านสมาชิกท่านแรกท่านก็ได้รับว่า การเลือกตั้งผู้ว่าราชการ และรองผู้ว่าราชการตาม
 มาตรา ๒๑ นี้ เขาเพียงแค่มองว่าให้เลือกตั้งโดยตรงและลับ และให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น
 ผู้ว่า ๑ และรองผู้ว่า ๑ จะต้องไม่คู่สมกับติดตามมาตรา ๒๕ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม
 มาตรา ๒๒ สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการ การเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือก
 ตั้งผู้ว่าราชการและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และกึ่งพรรคสมาชิกผู้สมัครรับเลือกตั้ง
 เป็นผู้ว่าราชการ ๑ และรองผู้ว่าราชการ ๑ สมัครเป็นคณะ และให้มีสิทธิเลือกตั้งทำการ
 ออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งเป็นคณะช่วย ผลของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ ๑ และรองผู้ว่า
 ราชการ ๑ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เราจะเห็นได้ว่าในมาตรา ๒๑ ว่าด้วยการ
 เลือกตั้งผู้ว่าราชการ ๑ และรองผู้ว่าราชการ ๑ นี้ ไม่มีไหนเลยที่บอกว่าให้กระทำโดย
 พระราชกฤษฎีกา เพราะฉะนั้น การเลือกตั้งผู้ว่าราชการ ๑ และรองผู้ว่าราชการ ๑ ก็ต้อง

โยงไม่รับมาตรา ๔๔ อย่างนี้เอง มาตรา ๔๔ ก็คงโกล้อแล้ว ว่า เขาให้ใช้พระราชบัญญัติ
 การ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยอนุโลม แม้จริง แม้โดยทางตรงที่ว่าพระราชบัญญัติการ
 เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งก็คือปี ๒๕๑๑ อย่างสิ้นระควับปี ๒๕๑๑ และมี ๒๕๑๓ ที่
 แก้ไขมาตราเดียวกันนี้ไม่สำคัญ เพราะว่าไม่ได้เกี่ยวพันมาถึง เรื่องอำนาจ และไม่ได้มีตัวบท
 โคม่าอ้างอิงในพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งผู้ว่าราชการฯ และรองผู้ว่าราชการฯ กับ
 สมาชิกฯ นี้ เพราะว่าพระราชกฤษฎีกานี้อ้างอิงพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรง-
 เทพมหานคร มาตรา ๔๔ ซึ่งความจริงมีบทพร้อม มาตรา ๔๔ นั้นบทพร้อมอย่างยั้งเคยใน
 การที่ไปอนุโลมให้ใช้พระราชบัญญัติการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเราจะเห็นได้
 เลยว่าพระราชบัญญัติการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขาไม่ได้บัญญัติโดยตรงว่าการ
 เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา ที่ไม่ระบุถึงหนังสือของ
 คณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อรัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ออกมา หนังสือฉบับ
 นี้ก็คัดค้านที่ผ่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ก็อ่านแล้ว แต่ผมจะอ่านให้หมดวันนี้ ผม
 ก็ไม่ได้เอามา ผมไม่คิดว่าจะมีปัญหาอย่างนี้เกิดขึ้น แต่ผมจำข้อความได้แน่นอน เพราะว่า
 ตัวหนังสืออยู่ที่บ้านผม ผมว่าจะเอามาก็ลืมไป ที่ผ่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 อย่างนั้น ในข้อสารคดีของ คือคณะกรรมการกฤษฎีกา เขาบอกว่าเขามีหนังสือมาถึง
 คณะรัฐมนตรีตั้งแต่เดือน เมษายน ประมาณวันที่เท่าใดไม่ทราบนะครับตอนนั้น ๆ เดือน เม
 ษายน ไม่เกินวันที่ ๑๐ เมษายน มีมาถึงคณะรัฐมนตรีว่าการ เลือกตั้งผู้ว่าราชการฯ รองผู้
 ว่าราชการฯ และสมาชิกสภาฯ นี้ที่ได้ไปตราพระราชบัญญัติออกมานั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา
 เห็นว่าอาจจะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย คือไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๒ ไม่ใช่ว่าเป็น
 โหม่งระควับ ไม่ได้ชัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่เรื่องปัดทำนั้นเลยที่จะต้องไปสู่ตุลาการ
 รัฐธรรมนูญวินิจฉัย ไม่ใช่เป็นเรื่องที่ เขาเห็นว่าจะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย คือไม่มีกฎหมาย
 บัญญัติว่าการ เลือกตั้งผู้ว่าฯ รองผู้ว่าฯ และสมาชิกฯ นี้ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา
 เป้าหมายของเขาคือที่นั้น เขาเขียนมาถึงคณะรัฐมนตรีเขาบอกมาอย่างนั้น และเขาเสนอ
 ร่างพระราชบัญญัติมาอีกฉบับหนึ่งด้วย โดยเสนอคณะรัฐมนตรีว่า เพื่อจัดบังคับบัญชานี้ เพราะ
 เหตุว่าถ้ามีการ เลือกตั้งโดยอ้างพระราชกฤษฎีกาตามนี้ประกาศออกไป ถ้ามีผู้ฟ้องร้อง
 คัดค้านขึ้นมาเราจะหาเหตุผลไปหักล้าง เขาได้ยาก เขาเขียนอย่างนั้นผมก็เห็นในคำพิพากษา

แล้ววรรคต่อไปเข้าก่อนว่า เพื่อชดเชยปัญหาให้หมดสิ้นไปควรจะได้ทำเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง คือให้กระทรวงมหาดไทยประกาศให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ รองผู้ว่าราชการและ สมาชิกสภากรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล หรือสภาจังหวัด และรับส่งงานการตราพระราชกฤษฎีกานี้ไว้สำหรับ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เท่านั้น เพราะศักดิ์ศรีสูงส่งมีกัน ซึ่งเหตุผลของเขาก็ชอบ แต่มีใครถามว่ารัฐบาลท่านบอกว่า พระราชกฤษฎีกานี้จะประกาศในวันที่ ๘ หรือ ๘ พฤษภาคม แล้วหนังสือมีมาต้นเดือนเมษายน แล้วในหนังสือนั้นเขาบอกด้วยนะครับ เขาบอกว่าให้รัฐบาลเสนอร่างกฎหมายนี้ต่อสภาผู้แทน ราษฎรให้พิจารณาแล้วจะได้เสนอวุฒิสภาแล้วจะได้ออกกฎหมายนี้โดยง่าย มิฉะนั้นก็เสียเวลาไป เขาไม่กลัวอะไร เขากลัวการร้องคัดค้าน ซึ่งถ้ามีการร้องคัดค้าน พระราชกฤษฎีกาเองได้ระบุไว้ในหนังสือนี้ว่า รัฐบาลจะหาเหตุผลไปหักล้างเขาได้โดยง่าย แล้วเมื่อเขาจะเสนอว่าเมื่อเรื่องเป็นปัญหาอยู่อย่างนี้ การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขาเสนอร่างกฎหมายมาเพื่อชดเชยปัญหาให้หมดสิ้นไปเสีย เพื่อให้การเลือกตั้งผู้ว่า ราชการ ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ได้เป็นไปโดยชอบ ซึ่งรัฐบาลก็ไม่ขัดข้อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ก็บอกอีกว่า เมื่อปัญหาที่ยังมีแล้วจะออกกฎหมายนี้มา ท่านก็เห็นด้วยว่าจะได้หมดสิ้นไป ทำไม่ครับ เพราะเหตุว่าจะทำให้รัฐบาลนี้ปลอดภัยจากการถูกวิพากษ์วิจารณ์แล้ว ว่า พระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งนี้จะไม่ชอบด้วยกฎหมาย รัฐบาลก็มีหน้าที่ชวนช่วยรับจัดทำ อย่างไม่ค่อยหนึ่งเสียให้การเลือกตั้งผู้ว่า ราชการ และสมาชิก ๓ ในวันที่ ๑๐ ให้ ถูกต้องตามกฎหมาย จะได้ไม่มีการฟ้องคัดค้าน ผมขอยืนยันขอเท็จจริงข้อนี้นะครับ ถ้าเรา ไม่รับร่างพระราชบัญญัตินี้ เวลาเลือกตั้งวันที่ ๑๐ นั้นครับ วันที่ ๑๐ ก็ยุบแล้วครับ พอ วันที่ ๑๐ ก็จะมีการมอบหมายงานอะไรกัน วันที่ ๑๐ - ๑๒ - ๑๓ ต้องมอบหมายภายใน ๓ วันนะครับ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ต้องเลือกตั้งกอง มอบหมายงาน ถ้าหากมีการมอบหมายงาน ๕ พรรค ที่สมัครผู้ว่า ราชการ และอีกหลายพรรคที่สมัคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ท่านคิดหรือว่าเขาจะไม่ฟ้องคัดค้าน เขาฟ้องศาลไหน เขา ฟ้องศาลแพ่ง ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ครับ เขามีญัตติอย่างนี้ "ในระหว่าง ที่ยังไม่ได้ออกกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง ตามความใน มาตรา ๒๑๒ ของ

รัฐธรรมนุแห่งราชอาณาจักรไทยให้มีสิทธิห้องคดีศาลปกครองห้องคดีศาลแขวง และ
 ในคำพิพากษาแห่งเป็นที่สุด ที่นี้เราภาว ยมสัมฤทธิ์ไม้อื่นหนึ่ง ซึ่งท่านสมาชิกไต่ถามถึง
 พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภา ฯ มาตรา ๓๖ ซึ่งแนกกันไว้เหมือนกัน มาตรา ๓๖
 บัญญัติว่า "สภากรงเทพมหานครประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการ
 เลือกตั้งสมาชิกสภากรงเทพมหานคร" ผมก็วงเล็บไว้ว่าอันนี้ยังไม่ ต้องไปใช้ มาตรา ๔๔
 การเลือกตั้ง เพราะกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาของกรงเทพมหานคร ยังไม่มี
 และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งผู้ว่า ฯ และรองผู้ว่า ฯ ตามมาตรา ๒๐ ก็ยังไม่ก้ต้องไป
 รวมกันใช้ตามมาตรา ๔๔ ที่นี้มาตรา ๓๖ เขามีบัญญัติไปในวาระสองว่า "การเลือกตั้ง
 สมาชิกสภากรงเทพมหานครให้ถือเกณฑ์จำนวนราษฎรตามหลักฐานะเบี่ยงราษฎรที่กระหรวง
 มหาคไทยประกาศครั้งแรกก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกา ให้มีการเลือกตั้งสมาชิก
 สภากรงเทพมหานครหนึ่งแสนคนต่อสมาชิกสภากรงเทพมหานครหนึ่งคน เศษของหนึ่งแสนคน
 ถ้าถึงห้าหมื่นคนหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งแสนคน" โปรดพิจารณามาตรานี้ให้ถี่นระครับ มาตรานี้
 เขาไม่ได้บอกนระครับว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภากรงเทพมหานครนี้ให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา
 มาตรา ๓๖ นี้เขามบัญญัติเป็นทำนองเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตาม
 พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี ๒๕๑๑ มาตรา ๖ นั้นเอง ซึ่งเป็นราย
 ละเอียดการปฏิบัติการเลือกตั้งครับ เจนเดียวกับมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ (๖)
 (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) จนถึง ๒๐ กวานั้นเป็นรายละเอียดในเรื่องการเลือกตั้ง
 แสดงให้เห็นว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปีหนึ่ง ฯ ซึ่งผ่านแก้ไขในกฤษฎีกานี้เขา
 ไม่ได้มีพิไต่ถามกว่าให้ทำโดยกฤษฎีกา และสำหรับกรเลือกตั้งผู้ว่าราชการ ฯ และ
 รองผู้ว่าราชการ ฯ ตามมาตรา ๒๐ ที่ท่านสมาชิกถามถึงและแนกกันไว้แล้วนั้นนระ ท่านยอมรับ
 ว่าอันนั้นไม่เมื่ออันนั้นไม่ ก็คงมาโยงใช้มาตรา ๔๔ ที่นี้เมื่อ มาตรา ๔๔ เป้าหมายของ
 มีอยู่ทีการให้อุปโลมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาใช้บังคับ ผมก็พูด
 แล้วว่าพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น เขาไม่คงบอกอีกว่าการ
 เลือกตั้งทั่วไปก้ดี การเลือกตั้งครั้งแรกก้ดี การเลือกตั้งซ่อมก้ดี ให้กระทำโดยกฤษฎีกา
 ก้เพราะเหตุว่ามาตรา ๑๒ ของรัฐธรรมนูญปี ๒๕๑๑ เขามีบัญญัติไว้แล้วครอบคลุมถึง

การเลือกตั้งสมาชิกครั้งแรกคลุมถึงการเลือกตั้งซ่อมครั้งที่ ๒ และคลุมถึงการเลือกตั้งใหญ่ทั่วไปในกรณีที่อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดหรือมีการยุบสภา เขาก็แล้วอันนั้นอันนี้เป็นที่รับรอง แม้ในคณะกรรมการกฤษฎีกานี้เขาก็เห็นอย่างนั้นว่ามาตรา ๑๒๖ ของเดิมเขาก็เราไปทิ้งเสีย ซึ่งเราจะเห็นได้ว่า การเลือกตั้งซ่อมมาตรา ๑๒๕ โปรกฏให้คืนะครับ เลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาไม่มีเลย นอกให้ทำโดยพระราชกฤษฎีกา ไม่เหมือนมาตรา ๑๒๑ - ๑๒๖ ในกรณีอายุสภาสิ้นสุดหรือในกรณียุบสภาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๑๗ ไม่มีและยิ่งกว่านั้นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกของสภาผู้แทนนี้ที่ไม่มีอีกนะครับ.....

ประธานวุฒิสภา : ยังอยู่อีกมากหรือไม่ครับ.

นายวินัย ทองลงยา : เกี่ยว ผมขอความกรุณาจบคอนท้ายอีกหน่อยครับ ผมเห็นว่าเมื่อเรื่องใดยังมีปัญหาอยู่ การที่เราจะช่วยกันขจัดปัญหาให้สิ้นไป ผมเห็นว่า เป็นของที่ ทำให้การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๑๐ นี้เกิดผลสมบูรณ์ไม่มีทางใดที่จะมาร้องคัดค้าน อีกว่าการเลือกตั้งนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีทางที่ผู้ใดจะมาฟ้องได้ ถ้าเราผ่านร่างกฎหมายนี้ไป โปรกฏระลึกลึกซึ้งหนึ่งว่าเรื่องใดที่เป็นปัญหาถ้าสามารถขจัดปัญหาได้ เป็นของก็คือ เรื่องใดหรือเรื่องใดที่เป็นเรื่อง เล็กน้อย หรือเรื่องง่ายเราก็ดูณาเดอะครับ อย่างทำให้เป็นเรื่องยากขึ้น และผมขอยืนยันเป็นครั้งสุดท้ายว่า ถ้าเราไม่รับหลักการนี้ รัฐบาลลำบากแน่ ไม่มีปัญหาเลยจะต้องมีการฟ้องคัดค้านกันอีก เหมือนกับที่นายเทียนบุญ ขอโทษที่คงชัดเจนจะแก้ได้ฟ้องไว้แล้ว แล้วแก้คงจะฟ้องอีกเมื่อมีการเลือกตั้งในวันที่ ๑๐ นี้ถ้าไม่รับหลักการอันนี้ ถ้ารับหลักการอันนี้ศาลแพ่งสบายครับ ผมขอให้โดยศาลแพ่งสบายใจมาก ผมพูดให้สิ้น ขอบคุณครับ

นายใหญ่ สวัสดิชิต (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ท่านประธานที่เคารพ ภาระผมอาจจะกราบเรียนต่อที่ประชุมถึงข้อวิตกกังวลของท่านสมาชิกในเรื่องการที่จะรับหรือไม่รับหลักการแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในการพิจารณาของรัฐบาล ที่กล้าตัดสินใจ ตามพระราชกฤษฎีกานั้น รัฐบาลไม่ได้คำนึงถึงบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฉบับใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากฉบับปัจจุบันนี้ที่เรากำลังใช้อยู่ เพราะไม่ใช้อยู่ในวสัยของรัฐบาลที่จะไม่นิ่งคำนึงถึงรัฐธรรมนูญที่

เลิกไปแล้ว ประเด็นนี้เป็นประเด็นแรก เพราะเราตัดมาเพียงรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ ที่
 เราใช้อยู่ในการตราพระราชกฤษฎีกาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เราใช้อยู่หรือกฎหมายอื่น
 ก็โยงไปถึงกฎหมายอื่นกฎหมายอื่นคืออะไรก็คือกฎหมายพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
 กรุงเทพมหานคร เมื่อมาถึงพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ก็เป็นอย่างที่ท่านสมาชิกกล่าวได้พิจารณา
 คล้าย ๆ กันและก็เหมือนกันแม้ว่าจะต่างกันบ้างก็การตัดสินใจนี้ การกล่าวอ้างเกี่ยวโยงถึง
 กฎหมายที่จะตัดสินใจตราพระราชกฤษฎีกาก็มาตรา ๔๕ เมื่อมาตรา ๔๕ บอกว่ายังไม่ได้อ
 ร่างกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งผู้ว่า ๆ รองผู้ว่า ๆ และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
 (พระราชบัญญัตินครหลวงกรุงเทพ ฯ) ขึ้นแล้วก็ให้ไปใช้กฎหมายการเลือกตั้ง กฎหมายการ
 เลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๐๐ นั้น ก็มีการสืบโยงมาถึงรัฐธรรมนูญในขณะนั้นก็ตราพระราชกฤษฎีกา
 กัดครากรัฐธรรมนูญนั้น เมื่อรัฐธรรมนูญเลิกแต่กฎหมายฉบับที่ยังใช้อยู่และได้เลือกตั้งกันมา
 คราวที่แล้ว ที่สภายแทนราษฎรได้เป็นกันอยู่นี้ก็ใช้กฎหมายการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๐๐ ใน
 ส่วนที่ไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วการตัดสินใจในการตราพระราชกฤษฎีกานี้มัน
 จึงมีขึ้นในรัฐบาล ก็อาจจะเลือกตั้งโดยไม่มีพระราชกฤษฎีกาก็ได้ตรงกับกฎหมายเลือกตั้ง
 ที่เราจะใช้อยู่ เพราะเราไม่มีกฎหมายเลือกตั้งเฉพาะ มาตรา ๖ แห่งกฎหมายเลือกตั้งก็มี
 คำไว้คำหนึ่งว่า เมื่อได้ตราพระราชกฤษฎีกาแล้ว ก็หมายความว่าต้องมีพระราชกฤษฎีกากำ
 ไปตราพระราชกฤษฎีกาแล้วมันก็ไม่มีพระราชกฤษฎีกาที่จะตราจริงได้มีการเลือกตั้งกันโดย
 วิธีการต่าง ๆ ความคิดเห็นในคณะรัฐมนตรีคล้าย ๆ กันที่ท่านสมาชิกที่อภิปรายกันนี้ แล้วก็
 ความคิดความเห็นของตัวเองเขาก็การคณะกรรมการกฤษฎีกาก็คล้าย ๆ กัน ท่านสมาชิกสภาได้
 อภิปรายกันมา แต่ว่ารัฐบาลเชื่อว่าการกระทำนั้นถูกต้องตามกฎหมาย เพราะว่ารัฐบาลเอง
 ไม่มีหน้าที่ข้อหาของกฎหมาย เพราะเอาแต่เพียงความเชื่อ เชื่อว่า จะถูกต้องตามกฎหมาย
 เท่านั้น เพราะคนที่จะมีข้อหาของกฎหมายนั้นไม่ใช่รัฐบาล และไม่ใช่อำนาจหรือ
 สภายแทนราษฎร แต่ไปอยู่ที่ตุลาการรัฐธรรมนูญบ้าง ศาลบ้าง แล้วแต่ปัญหาที่เกิดขึ้น
 เพราะฉะนั้นเมื่อการจะตัดสินใจไม่เสียสละ ไม่ใจไม่ได้นึกถึงการเสียหายที่จะเกิดขึ้นมาคิด
 กันว่าอย่างนั้น เมื่อเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกกับปัญหามันก็ไม่เกิด เมื่อเลือกตั้งครั้งนี้มีปัญหาจะเกิด
 ปัญหาที่จะเกิดหรือไม่เกิด รัฐบาลคิดว่าไปอยู่ในวิสัยที่ห้ามใครได้ มีศาลไว้รับฟ้อง ถ้าไม่

กลัวเขาฟ้องก็ไม่คงไปทำอะไร ทุกคนมีสิทธิที่จะฟ้อง ฟ้องทุกวันศาลก็รับทุกวัน ส่วนฟ้องนั้น ศาลจะเชื่ออย่างไรฟ้องหรือยกฟ้องมันก็เรื่องชกกฎหมายที่ศาลวินิจฉัย แล้วบางทีจะมีการร้อง ให้คืนคณบดีผู้ดูแลรัฐธรรมนูญไม่ใช่วิสัยของรัฐบาล ไม่ใช่วิสัยของสภาที่จะไปบังคับเขา เขามีกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นผู้ชี้ขาด แล้วแบ่งแยกอำนาจกันอย่างนี้ บัญหาก็คือว่าเรามีเหตุผลที่จะเชื่อแล้วก็มีคนที่มาการศึกษากฎหมายที่พอจะเป็นที่ปรึกษาของรัฐบาลที่หาเสียก็ใช้วินิจฉัยในคำสั่ง เมื่อเกิดข้อขึ้นจึงได้ตราพระราชกฤษฎีกาไป รัฐบาลไม่ได้วิตกกังวลในเรื่องที่ใครจะฟ้อง เพราะศาลมีไว้รับฟ้อง รัฐบาลไม่วิตกกังวลว่าศาลจะตัดสินชี้ขาดอย่างไร เพราะมันแยกกันเด็ดขาดศาลก็มีสิทธิที่จะวินิจฉัยไปตามความคิด เห็น ของศาล รัฐบาลเองก็มีหน้าที่จะวินิจฉัย ถ้าแผ่นดินช่วยไม่ได้ รัฐบาลก็ต้องรับผิดชอบต่อประชาชน รัฐบาลไร้สมรรถภาพซึ่งสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภาพร้อมที่จะให้เขาออกไป มันก็รับผิดชอบกันเท่านั้น เพราะฉะนั้นจึงคิดว่าที่ได้ตัดสินไปนั้นน่าจะถูก คิดว่าเท่านั้นนะครับ เขาชี้ขาดว่าถูกหรือว่าผิดนั้นชี้ไม่ได้ เพราะไม่ใช่ศาล กระผมก็ทราบเรียนเหตุผลที่รัฐบาล ได้ตราพระราชกฤษฎีกามาขอ ๆ คงได้ทราบเรียนมานี้เท่านั้น

นายบรรหาร ศิลปอาชา : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมบรรหาร ศิลปอาชา กระผมใครจะขออภิปรายร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งในร่างนี้ได้อ้างว่าไม่ได้ให้อำนาจไว้ เป็นการขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๒ ซึ่งกระผมใคร่ขอประทานกราบเรียนว่า ทางรัฐบาลโดย ๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้กรุณาชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีชื่อเป็นของทางรัฐบาล เป็นของทางสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอขึ้นมาเอง แต่ในความเห็นของทางรัฐบาลแล้ว เล็งเห็นว่า ทางรัฐบาลดำเนินการไม่ได้โดยถูกต้องทุกอย่าง เพราะเหตุว่าสามารถมีสิทธิที่จะตราเป็นพระราชกฤษฎีกาออกมาก็ได้ โดยที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ และได้พิจารณาหารือกันหลายฝ่ายแล้วซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาก็ได้ให้ความเห็นว่าเป็นการที่ถูกต้อง เหมือนกัน แล้วได้มีการพิจารณาเรื่องนี้กันอยู่หลายชั้นและหลายฝ่าย ซึ่งได้ลงความเห็นว่าเป็นการที่ไม่ผิด ฉะนั้นถ้าหากว่าทางสภาผู้แทนราษฎร เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้ามา ทางรัฐบาลก็ไม่จำเป็นต้องทำอะไรจะขัดข้อง เพราะเหตุว่าเป็นการกระทำให้เป็นการแน่นอนถูกต้องอีกทีหนึ่ง เพราะเหตุว่า

ทางรัฐบาลไม่มีสิทธิหน้าที่ หรือมีอำนาจที่จะชี้ขาดว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่ ดังที่ ๓ ๓
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมที่ท่านไคกล่าวเมื่อก่อนว่า เป็นหน้าที่ของศาลสถิตยุติธรรมที่
 จะต้องเป็นผู้พิจารณาเองจะนับในความเห็นของคณะกรรมไครขอพระบาททรงไว้เห็นว่า
 ถ้าหากว่าเป็นกรณีเช่นน้อยแล้ว คณะมีความเห็นว่า ในเมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตาม
 ที่ทางสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอมานั้น ถ้าหากว่ามีประเศที่ที่จะต้องพิจารณาอยู่ ๒ ประเศ
 ๒ ว่า ถ้าหากว่าเราจะรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วจะเกิดผลเสียหายตรงไหน ถ้าหากว่า
 ไม่รับจะเกิดผลเสียหายหรือไม่ ซึ่งประเศที่ที่จะต้องพิจารณากันง่าย ๆ ๒ ประเศนั้นเท่านั้น
 แต่ในกรณีของคณะแล้วคณะเห็นว่าในเมื่อถ้าหากว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
 บริหารราชการ ๆ ซึ่งได้แก้ไขตามที่ทางสภาผู้แทนราษฎรเสนอมานั้นนั้น ถ้าหากไม่ระมัด
 ระมัดคิดว่าสถานที่ในภายหน้าจะมีปัญหาอะไร แต่คณะใครให้ของสิ่งเกิดต่อทางรัฐบาลไว้สัก
 หนึ่งว่า สิ่งใด ๆ ก็แล้วแต่ถ้าหากว่าทางรัฐบาลได้เล็งเห็นว่าสิ่งนั้นเป็นการกระทำที่ถูกต้อง
 ก็ควรที่ทางรัฐบาลควรจะมีคดีเอาไว้ ดังเช่นเมื่อร่างพระราชบัญญัติเมื่อสักครู่ที่เข้ามาคือ
 การยกเลิกคำสั่งของคณะปฏิวัติ ซึ่งทางสภาผู้แทนราษฎรได้เป็นผู้พิจารณาว่า เราควรที่จะยกเลิก
 การประกาศกฎหมายเอาไว้ เพราะเหตุว่าเป็นสถาบันที่สูงที่สุด เราควรที่จะให้ความเชื่อถือ
 ฉะนั้นคณะจึงมีความเห็นว่า ถ้าหากว่ากฎหมายหรือว่ากฎหมายใด ๆ ที่รัฐบาลเห็นว่า
 เป็นการกระทำที่ถูกต้องแล้ว ควรที่จะยื่นยับยั้งคัดค้านในสภาผู้แทนราษฎร ไม่ควรที่จะปล่อยให้เข้ามาถึงวุฒิสภา
 คณะมีความเป็นการกระทำที่ถูกต้อง ฉะนั้นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะมีความเห็นว่า
 คณะใครขอสนับสนุนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาภายในวันสองวัน ถ้าหากว่าศาลตัดสินเกิดเป็น
 โมฆะขึ้นมาแล้วจะเกิดการยุ่งยากในภายหลังซึ่งก็คิดว่าอาจจะแก้ไขกันไม่ทัน ขอขอบคุณ

นายแถม สุทธิรัตน์ ท่านประธานที่เคารพ คณะ นายแถม สุทธิรัตน์ ในเรื่อง
 การที่ทางสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๓ มา ท่านสมาชิกที่
 ได้อภิปรายมาแล้ว และ ๓ รัฐมนตรีทั้งสองท่าน ทั้งมหาดไทยและยุติธรรม ก็ได้ยืนยัน
 ข้อดีของหรือข้อดีของโครงการของท่านสมาชิกรายนั้น เท่าที่คณะทั้งสองฝ่าย ฝ่าย
 ที่สนับสนุนร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นที่พระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นโดยหลักการซึ่งผู้แทนราษฎร
 คณะหนึ่งซึ่งไม่ใช่ฝ่ายรัฐบาลเสนอมานั้น อาจว่าทางรัฐบาลที่ออกกฎหมายนั้นไม่ชอบ ไม่ถูกต้อง

ส่วนทางรัฐบาล โดย ทพณ รัฐมนตรีทั้งสองก็ยืนยันว่าถูก เมื่อเรากำหนดถึงว่าสิ่งไหนที่ถูก แล้วก็ไม่จำเป็นต้องแก้ ถ้าผิดก็แก้ แต่ที่ ทพณ ทางฝ่ายรัฐบาลก็บอกว่าการ ทางฝ่ายคณะ ที่เสนอแก้ไขไม่ใช่รัฐบาลที่ผิด เป็นการให้สัตยาบันกฎหมาย หรือพระราชกฤษฎีกาที่ทาง รัฐบาลได้ประกาศไปแล้วนั้น ซึ่งทั้งหลายเหล่านี้ก็ถือเสียว่าในเวลา นี้ เราปกครองระบอบ ประชาธิปไตย ซึ่งถือว่าอำนาจสูงสุดของประเทศแบ่งออกได้เป็น ๓ กระแสมาก็ใครจะขอ เรียนข้าราชการหนึ่งว่าก็มีทั้งอำนาจตุลาการ อำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจบริหาร ซึ่งในการ วินิจฉัยในการว่าผิดหรือถูกอย่างนี้ ทพณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ก็บอกแล้วว่า เป็นเรื่องของตุลาการ รัฐธรรมนูญหรือศาลแล้วแต่กรณีสำหรับกรณี เรื่องที่โต้เถียงกันนี้กระแสม ไค้ทราบมาแล้ว และก็ทุกคนก็ยอมรับอยู่แล้วว่า เวลานี้ได้มีการฟ้องร้องกันที่โรงศาลอ้าง ว่าพระราชกฤษฎีกา เลือกตั้งนี้ว่า ๆ ร้องว่า ๆ และสมาชิกสภากรุงเทพมหานครนั้นไม่ถูก ไม่ชอบเป็นโมฆะส่วนทางฝ่ายรัฐบาลโดยอัยการ เป็นทนายแก้ต่างก็ว่า เป็นการกระทำที่ถูกของ ยังอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลสถิตยุติธรรมที่จะวินิจฉัยว่าฝ่ายใดผิดฝ่ายใดถูกถ้าเมื่อเรา ถือว่าการปกครองของเราเป็นการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข เป็นที่สูงสุดอยู่แล้ว เราควรจะให้เคารพอำนาจการวินิจฉัยของศาล กระแสม โดยความเคารพอำนาจตุลาการ กระแสมไม่อยากจะก้าวท้าว หรือวินิจฉัยว่าของเราถูกของเรา ผิดก็คือฝ่ายสภาออกหรือฝ่ายรัฐบาลถูก เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องของศาลเสียแล้ว ศาลจะ ตองวินิจฉัยว่าพร้อมนี้เป็นเรื่องชีวิต แต่ตามกฎหมายฉบับมีมาสู่สภาสูงก็อยู่ในวันที่ ศาลจะวินิจฉัย ถ้าหากว่าเราซึ่งเป็นสมาชิกวุฒิสภาต่างก็เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ด้วยกัน และก็รอบรู้ ด้วยกันทั้งนั้น หากว่าเราจะชิงวินิจฉัยเสียว่าการกระทำที่รัฐบาลทำไปแล้วนั้น ถูกหรือผิด กระแสมว่าไม่ใช่หน้าที่ อำนาจหน้าที่ที่วินิจฉัยนั้นเป็นเรื่องของศาลเสียแล้ว การที่เราจะ วินิจฉัยโต้เถียงกันว่าผิดหรือถูก กระแสมว่าจะเป็นการก้าวท้าวอำนาจตุลาการไป ซึ่งการ ก้าวท้าวนี้เรากลัวกันนักหนาวาศาลจะเป็นที่พึ่งสุดท้ายของประชาชน ถ้าหากว่าเราไปอนุมัติ พระราชบัญญัติอันนี้ไปก็ยืนยันว่าการกระทำของรัฐบาลนั้นไม่ชอบให้สัตยาบันไปเสียแล้ว ก็ อย่างนี้เป็นที่ไม่ถูกก็คล้ายกับว่าเป็นการนำใบไม้หรือมีดพิลเห็นศาลไป ถ้าเรารับรอง กฎหมายนี้ไป นั่นแหละ เป็นการยืนยันเหลือเกินว่ารัฐบาลทำไม่ถูก ถ้าเราไม่รับรองก็แล้ว

เขาก็ทำถูก กระผมคิดว่าถ้าทำอย่างนี้เป็นเรื่องซึ่งไหวจึงพิริบระหว่างอำนาจนิติบัญญัติ กับ อำนาจตุลาการซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่านและประชาชนก็มองเห็นว่าไม่ควรอย่างยิ่ง ที่ จะลงมติรับหลักการตามพระราชบัญญัติในขณะนี้ เพราะยื่นเข้ามาไม่ถูกต้องกับเวลา เพราะ เนื่องจากว่าศาลยังไม่วินิจฉัย เพราะเรื่องนี้มันอยู่ที่ศาลแล้ว ควรจะมอบอำนาจทั้งหลาย แล่นในการวินิจฉัยนี้เป็นเรื่องของศาล หากว่าศาลจะวินิจฉัยเองจะส่งเรื่องให้ ตุลาการรัฐ- ขรรมนูญวินิจฉัยก็เป็นเรื่องของท่าน เพราะอยู่ในอำนาจของศาล ไม่ใช่เรื่องที่ว่าสภาจะมา เป็นศาลเสียเอง การกระทำแบบนี้แม้แต่ว่าเมื่อในสมัยหนึ่งซึ่งเราชอบเราพูดเสมอว่า ใน- สมัยหนึ่งเมื่อ ๒๐ ปีมาแล้ว สภาอยู่ที่อำนาจของรัฐบาล มีคดีเรื่องหนึ่งทีกระผมจะเรียนให้ ทราบว่า คดีนั้นเวรคืนที่คืนออกไปให้ประโยชน์อย่างหนึ่ง แต่ว่าชั่วระยะเวลา ๕ ปีที่ระบอบนิติ- ตีนั้นออกไป รัฐบาลก็ไม่ได้ใช้ที่คืนสมตามกฎหมาย ก็มีผู้ฟ้อง เมื่อฟ้องร้องเข้ามา ศาลทั้ง ๓ ศาลยืนยันบอกว่าการกระทำนั้นไม่ชอบ ให้ที่คืนกลับคืนไปสู่เจ้าของ แล้วก็พอหลังจากนั้น เสรีแล้วรัฐบาลโดยสภาซึ่งอยู่ในอำนาจเต็มที่ในขณะนั้น ก็ออกกฎหมายอีกฉบับหนึ่งให้ที่คืน กลับเวรคืนอีก ตอนนั้นสื่อมวลชนเสียงประชาชนก็วิพากษ์วิจารณ์ว่า รัฐบาลตั้งสภาอยู่ใน อำนาจนั้นก้าวท้าวอิทธิพลเหนือศาล นั่นแหละที่ว่าศาลตัดสินแล้ว เสียด้วยซ้ำซึ่งเขาทุกคน นักหนา เพราะเนื่องจากว่าเราไม่ชอบระบอบที่ไม่ใช่ประชาธิปไตย แต่ขณะนี้เป็นระบอบ ประชาธิปไตย เมื่อเรื่องใดที่อยู่ในศาลและศาลยังวินิจฉัยกระผมคิดว่ากระผมเห็นโดยความ เคารพซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติขอคัดมาให้ฟังดูเถิดว่า เราควรจะวินิจฉัยว่าชอบหรือไม่ชอบ ไหม ควรจะปล่อยให้ศาลตัดสินเสียก่อน วิจัยเสียก่อน แล้วผลอย่างไรรัฐบาลหรือสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรมาออกกฎหมายอีกครั้งหนึ่งจะสวยกว่า ซึ่งไม่ควรจะออกในขณะนี้เป็นการ ซึ่งไหวจึงพิริบ ซึ่งคนทั้งหลายเหล่านี้ถ้าหากว่าเราออกกฎหมายฉบับนี้ผ่านไปกระผมขอเรียน ให้ทราบว่าคดีที่จะส่งไปศาลต่อไปข้างหน้า หากว่ารัฐบาลเป็นจำเลย และก็เป็นระหว่าง- วินิจฉัยของศาล เกิดสมาชิกขอว่ารัฐบาลทำไมโดนฟ้อง ออกกฎหมายรับรองเสียเลยก็ เป็นการรับบังคับศาลแล้ว อย่างนี้จะมีใครไป ประชานไม่ฟังขณะรัฐบาลก็ได้เลย ถ้าหากว่าแบบนี้ ถ้าเราปล่อยให้กฎหมายฉบับนี้ผ่านไปนั้นครับ กระผมคิดว่าจะเป็นแบบ อย่างที่ไม่ดีของระบอบประชาธิปไตย นี้กระผมขอเรียนตรง ๆ อย่างนี้ กระผมขอเรียนให้

ทราบว่าจะไม่รับหลักการที่เกี่ยวหรือว่าจะเลื่อนการพิจารณาให้ศาลตัดสินเสียก่อนก็จะสวยกว่า มันเป็น ๒ ประการอย่างนี้แหละ กระทบขอให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติซึ่งมีประสบการณ์มาก ๆ และมีความรู้ควรพิจารณาถึงถึงในข้อนี้ให้มากนะครับ กระทบขอของพระคุณสวัสดิ์ครับ

นายเสนาะ เอกพจน์ : ท่านประธานที่เคารพ กระทบ เสนาะ เอกพจน์ ที่แรก กระทบคิดว่าจะมาพูดในประเด็นที่ว่าค่านหรือสนับสนุน แต่เมื่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ซึ่งเพิ่งนั่งลง เมื่อขณะนี้ให้ความคิดความเห็น กระทบก็จะเห็นพ้องด้วย เพราะว่าเห็นว่าทุกวันนี้ก็เริ่มเราก็จะมีอะไรที่ขัด ๆ แยง ๆ กันอยู่ นี้เราคิดจะไปสร้างความขัดแย้งขึ้น ทั้ง ๆ ที่เรามีสิทธินี้แหละไปขัดแย้งกับศาล ซึ่งศาลอาจจะไม่รู้สึก แต่ว่าประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอาจจะรู้สึก สมมุติว่าวันมีสักวันลงมติไปในท่านองว่าพระราชกฤษฎีกาสมบูรณ์ สมมุติว่าพุ่งหนึ่งเอื้อศาลบอกเราไม่สมบูรณ์ ก็แสดงให้เห็นว่าสถานีที่ถึง ๒ นั้นมีอะไรที่ไม่ตรงกันซึ่งเป็นการเสี่ยงโดยเหตุนี้กระทบสนับสนุนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เสนอว่า เราน่าจะเลื่อนไป เพราะว่าเหตุว่าการเลื่อนนั้นไม่ได้เสียหายอะไรมีแต่ดี และไม่ต้องเสี่ยงด้วย กระทบขอประธานเถรเรียนเพียงแค่นี้ครับ ขอพระคุณครับ

นายอุทัย ๗ ระนอง : ท่านประธานที่เคารพ กระทบ อุทัย ๗ ระนอง คือครับ เรากำลังก้าวหน้าไปสู่ประชาธิปไตย คือ ส.ส. ก็มาจากประชาชน และก็ผู้ว่า ๆ กับสมาชิก กทม. นี้ ก็จะมาจากประชาชนในวันที่ ๑๐ ไม่ว่ามันกระทบสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้เสนอมา เพราะว่า เป็นร่างพระราชบัญญัติที่จะแก้ไขปัญหาด่าง ๆ เป็นอย่างนี้ คือว่าเวลานี้เรากำลังจะมีการเลือกตั้งในวันที่ ๑๐ นี้ แม้แต่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกพรรคการเมือง ราษฎรจะให้มาออกเสียง เลือกตั้งกันยกยกแล้วแต่ ที่เห็นศาลจะพิจารณาพุ่งนี้ระลอกถ้าหากตามที่เรารุกกันนะศาลอาจจะเลื่อนหรือไม่เลื่อน สมมุติว่าไม่เลื่อน ศาลอาจจะวินิจฉัยว่าพระราชกฤษฎีกานั้นใช้ได้ เมื่อใช้ได้เช่นนี้แล้วร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แม้เราจะพิจารณาผ่านไปวันนั้นก็ไม่ได้เสียผลประโยชน์ เพราะศาลต้องถือความกฎหมาย มันยังไม่เป็นกฎหมาย ...

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอประธานไทยครับ เวลาที่ยังไม่แก้ไขผู้คดี

ขอให้เลื่อนการปรึกษา เพราะฉะนั้นขออย่าเอาเรื่อง เลื่อนการปรึกษามาพูด ขอให้พูดในเรื่องว่าจะรับหลักการหรือไม่

นายคุณัญ ๗ ระนอง : กระผมไม่พูดถึงเรื่อง เลื่อน

ผู้ทำหน้าที่แทนประชาชนวุฒิสภา : ครับ ก็เท่าถึงเรื่องเลื่อนไม่เลื่อน

นายคุณัญ ๗ ระนอง : กระผมไม่ไปพูดถึงเรื่องเลื่อนนี้ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประชาชนวุฒิสภา : เรื่องเลื่อนนี้จะเข้ามาปรึกษาใครคงมีผู้ติดตาม

ชัช ๓๓๓

นายคุณัญ ๗ ระนอง : ครับ กระผมไม่ไปพูดถึง เรื่องเลื่อนเลยครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประชาชนวุฒิสภา : ขอให้พูดแต่ในเรื่องว่าจะรับหลักการหรือไม่

นายคุณัญ ๗ ระนอง : ครับ รับหลักการหรือไม่ครับ ที่ศาลาสูงนี้ ถ้าหากศาลเห็นว่าใช้ได้จะครับ ก็เป็นอันว่าไม่กระทบกระเทือนต่อร่างกฎหมายที่เราจะรับรองอันนี้เพราะว่าเรารับรองไปแล้ว พระมหากษัตริย์ท่านจะพระราชทานคืนมาให้รัฐสภานั้นก็ได้อีก ในกรณีที่กลับกัน ถ้าศาลวินิจฉัยว่า พระราชกฤษฎีกานี้ใช้ไม่ได้ละก็ การเลือกตั้งอาจจะดำเนินการต่อไปโดยมีร่างพระราชบัญญัติรับรองรับรองอยู่ แต่กระผมยังสนใจว่าจะดำเนินการเลือกตั้งไปได้อีกไหม กระผมคิดว่าอาจจะดำเนินการเลือกตั้งไปได้ เพราะว่ามันคงจะไม่ยุติแต่ศาลชั้นต้นนั้น นี่เป็นปัญหากฎหมายใหญ่ครับ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า ร่างพระราชบัญญัติมีผลก็ช่วยประจักษ์ทั้งปวงครับ ซึ่งเราไม่เป็นการชิงก้าวก้าวอำนาจศาล เพียงแต่วินิจฉัยไปเพราะว่ายังไม่เค็ดขาด ขอพระคุณครับ

คุณหญิงสุภัทรา สิงหลกะ : ท่านประธานที่เคารพ ครับ คุณหญิงสุภัทรา สิงหลกะ สมาชิกวุฒิสภา ก็ฉันเพิ่งอภิปรายมานานแล้ว มีความเคารพในความเห็นของทั้งฝ่ายค้าน และฝ่ายสนับสนุน แต่ฉันอยากจะให้ท่านวุฒิสมาชิกทุกท่านทราบว่า การที่เราจะตัดสินใจเรื่องนี้มีความสำคัญอยู่ไม่น้อย ๒๒ ใกล้เคียงอยู่ที่รับหรือไม่รับ เวลาที่ความเห็นแตกออกเป็น ๒ อย่าง เรื่องศาลนั้นเราก็เห็นอยู่แล้วว่า การวินิจฉัยใด ๆ ความคิดความเห็นการแปลความต่าง ๆ นั้นย่อมจะไม่เหมือนกัน ศาลมีอยู่ถึง ๓ ศาล ศาลชั้นแรกจะเห็นอย่างหนึ่ง ศาลสองอาจจะเห็นอีกอย่างหนึ่ง และศาลฎีกาก็อาจจะเห็นอีกอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นขณะที่เรากำลังจะ

เราเป็นวุฒิสมาชิก การตัดสินใจของเรามีน้ำหนักและเด็ดขาด ขอให้พิจารณาว่าถ้าเราไม่รับหลักการแล้ว ผลเสียจะเป็นประการใด ขณะนี้ก็มีหลายท่านพูดขึ้นมาแล้วว่า ถ้าเราไม่รับหลักการนั้น เรื่องที่จะผ่านออกไปนั้น การที่จะมีการเลือกตั้งวันที่ ๑๐ ถ้าแม้ว่าเราจะไม่รับหลักการวันนั้นและศาลตัดสินว่าสิ่งอันนั้นไม่ถูกต้อง เรื่องของเราที่พ่ายแพ้ในวันนั้นคือถ้าเราไม่รับเรื่องที่ว่าศาลจะตัดสินว่าไม่ถูกต้องนั้นก็เป็นอย่างนั้นการเลือกตั้งที่จะเกิดขึ้นในวันที่ ๑๐ นั้นก็จะผ่านไปแบบว่าใช่ไม่ใช่ ผลเสียหายของผู้ที่โศกเศร้ากับเลือกตั้งไว้แล้ว ซึ่งลงทุนลงแรงกันมากมายจะเป็นผลประการใด และอย่างหนึ่งอาจจะถูกฟ้องร้องอะไรเกิดขึ้นที่หลังก็ได้ ที่นี้ความเห็นของคดียังนั้น ถ้าเรารับหลักการนั้นก็จะเป็นอันแก้ไขข้อสงสัยให้มันหมดไป เพื่อตัดสินปัญหาที่กำลังถกเถียงอยู่ในขณะนี้เราคิดว่าถ้าเรารับหลักการแล้ว ผลจะเสียหายอย่างไรหลายท่านที่บอกว่าอาจจะ เป็นการขัดต่อศาลหรืออะไรอย่างนั้น คิณว่าไม่รุนแรงอะไรหรอกคะ ความเห็นที่คดียังนั้นคิดว่าควรรับหลักการจะเหมาะสมกว่า และโดยเฉพาะประการสำคัญสมาชิกแทนราษฎรลงมติให้แล้ว สภาสูงเรามีอำนาจเพียงชั้นนี้ เราหน้าที่จะสนับสนุนให้เรื่องใดผ่านไปและเพื่อแก้ปัญหาก็อาจจะเกิดขึ้นที่หลังนี้ให้หมดไปด้วย เวลาที่จะยกเลื่อนไปหรืออะไรไป คิณว่าเวลาของเราไม่พอที่จะทำอย่างนั้น คิณขอความกรุณาในที่ประชุมที่ว่าวุฒิสมาชิกนั้น จำเป็นต้องพิจารณาทุกอย่างโดยรอบคอบ และที่ความสำคัญที่จะเกิดผลเสียหายอันจะเกิดขึ้นภายหลังนั้นให้ชัด เจนด้วยแล้วก็พิจารณาโดยถ่วงน้ำหนักที่สุด ขอพระคุณค่ะ

พลตำรวจโท ก่อศักดิ์ ยมนาค : ท่านประธานที่เคารพ กระผม คอส์ก็ ยมนาค กระผมได้ฟังเพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติที่มีความรู้ทางด้านกฎหมายและผู้ที่มีความคิดเห็นหลายท่าน ก็ทั้งได้ฟังจากทางรัฐบาล ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ทำให้กระผมได้ทราบผลของการปฏิบัติงานของทางรัฐบาลด้วย ความคิดเห็นซึ่งท่านได้ดำเนินการมาแล้ว กฎหมายนั้นกระผมได้สนใจมาตั้งแต่สมัยที่ศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ใหม่มีการเลือกตั้งผู้ว่าการกรุงเทพมหานคร โดยมี การเลือกตั้ง และก็ได้ทราบว่าให้มีการเลือกตั้งหลังจากนั้นภายใน ๔๐ วัน กระผมจำไม่ได้ว่าใครมีเจ้าหน้าที่ทางฝ่ายสำนักงานปลัดเทศบาล กระผมต้องขอกล่าวนามคือคุณหญิงนิเทศา ได้เสนอขึ้นว่าจะขอให้เลือกตั้ง

ภายใน ๘ เดือน และมีงานทำกับออกว่าควรจะให้เร็วกว่านั้น แต่ในที่สุดมาเป็น ๑๒๐ วัน กระผมก็คิดว่าการทำงานที่ยืดยาวมาถึง ๑๒๐ วันนี้ ทุกอย่างระเบียบการปฏิบัติกรดำเนินการของทางรัฐบาลคงจะได้มีเวลาปฏิบัติและดำเนินการโดยรอบคอบเป็นอย่างดีแล้ว ประกอบกันทั้งที่กระผมได้ฟังทั้งคำอภิปรายและคำชี้แจงของรัฐมนตรีว่าการทั้งสองท่านแล้ว ได้มาอ่านดูหลักการที่ข้อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครประกอบด้วยเหตุผลแล้วรู้สึกว่าการแก้ไขไม่มีทางใดที่จะให้กระผมปฏิเสธที่จะไม่รับหลักการ การเสนอกฎหมายรายนี้ โดยเหตุผลแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายนี้เสนอมาและได้ผ่านสภานิติบัญญัติมาแล้วโดยที่ใครเห็นว่าเป็นการขัดข้องนั้นกระผมไม่ได้คำนึงตอนแรกครับ คือกระผมจะอ่านถึงว่าในเรื่องก่อให้เกิดปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับ การเลือกตั้งผู้ว่าราชการฯ และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่าจะสมบูรณ์หรือไม่ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้เพื่อตัดปัญหาดังกล่าว อันนี้เป็นหลักการและ เหตุผลที่กฎหมายนี้ได้ผ่านสภานิติบัญญัติขึ้นมาในวันนี้ และก็เป็นเรื่องนั้นก็เพื่อจะให้ เป็นกฎหมายที่ออกมากับกรมการเลือกตั้งในวันที่ ๑๐ ซึ่ง เหลืออยู่ไม่กี่วัน การที่กระผมสนับสนุนกฎหมายนี้ กระผมไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหรือได้เสียกับพรรคใดพรรคหนึ่ง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดผู้หนึ่ง แต่กระผมเห็นว่า เป็นกฎหมายที่จะตัดปัญหาต่าง ๆ ให้เรียบร้อยขึ้น นี่เป็นความคิดความรู้สึกของกระผมที่ส่วนตัว เกี่ยวกับกฎหมายน้อยกว่า เพื่อนสมาชิกที่มีความรู้มากกว่ากระผมทุกท่าน ณ ที่นี้ เรื่องการเลือกตั้งนั้นเป็นของธรรมดาที่จะต้องมียุติและผู้ชนะ จะต้องมีการว่าใช่ใครและใช่ไม่ใช่ แต่สิ่งนั้นถ้าหากว่ามีผู้คัดค้าน มีกฎหมายออกมากับคัดค้าน เช่นกฎหมายในวันนี้อาจหาว่าเรารับหลักการละก็ให้เสร็จสิ้นไปเสีย ในวันนี้ได้แล้ว มันก็จะ เป็นผลกับทั้งบ้านเมือง กระผมขอใช้คำว่า "บ้านเมือง" ด้วยเพราะเหตุว่ามันจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายนานับประการ รวมตลอดทั้งเรื่องงบประมาณและเรื่องอื่น ๆ ซึ่งจะติดตามมา กระผมเองกระผมคิดว่าเพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย คงจะไม่หาว่ากระผมกล้าที่จะมาพูดโดยที่ไม่มีเหตุผล และเข้าใจว่าเพื่อนที่เข้าใจเหตุผลคงจะสนับสนุนกระผม ขอขอบคุณครับ

นายใหญ่ สวัสดิชชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : กระผมไม่ได้ตั้งใจ

จะกราบเรียนต่อที่ประชุมถึงเรื่องว่าจะรับหรือไม่รับหลักการ กระผมได้ฟังท่านสมาชิกที่พูดถึงเรื่องอำนาจศาลที่ได้พิจารณาตกใจในเรื่องที่มีผู้ร้องนั้น อยากรจะกราบเรียนอย่างนี้ กระผมไม่เคยเห็นครับคำร้อง เมื่อไม่เห็นคำร้องก็ไม่รู้ว่าเขาจะร้องว่าอย่างไร แต่ว่าถ้าหากว่าจะร้องว่าการเลือกตั้งไม่สมบูรณ์ก็จะต้องไขกฎหมายเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นการพิจารณาศาลชั้นต้นกระผมชี้ขาดไม่ได้ มีอยู่ศาลเดียวคือศาลฎีกา แต่ถ้าเขาจะร้องไปเหมือนกับกรเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นก็ศาลชั้นต้นศาลเดียวเป็นผู้พิจารณาแล้วก็เด็ดขาด แต่ถ้าถ้าเขาไปร้องว่ากฎหมายให้เลือกตั้งข้าราชการกระผมคิดว่าต้องไม่ให้ตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาที่กราบเรียนอย่างนั้นไม่ใช่เสรีที่ศาลชั้นต้นชี้ขาด เว้นไว้แต่เขาจะไม่ฟ้อง เรื่องว่าเลือกตั้งนี้เป็นเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น อย่างกฎหมายปกครองท้องถิ่นที่เลือกตั้งอยู่แล้ว ศาลชั้นต้นเด็ดขาด นี้กราบเรียนขอเท็จจริง บางทีจะไม่ค่อยเข้าใจครับ

นายมาตุต บุญนาค : ท่านประธานที่เคารพ โดยที่กระผมได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การร่างพระราชบัญญัติกรุง เทพมหานครมาตั้งแต่แรก เหตุที่ได้มีบทบาทเฉพาะกาลในมาตรา ๔๔ นั้น เพราะขณะนั้นกฎหมายฉบับนั้นได้ออกมาในวาระที่สภาจะสิ้นอายุอยู่แล้ว เกรงกันว่าอาจจะไม่มีเวลาพอสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะได้ตรากฎหมายเลือกตั้งเกี่ยวกับกรณีนี้ได้ เพราะฉะนั้นจึงได้มีมาตรา ๔๔ บัญญัติให้ผ่านบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรมาใช้บังคับ การใช้นี้บังคับนั้นท่านสมาชิกผู้มีเกียรติก็ได้ประสงค์ เกกว่าข้อความในวรรคสองให้ใช้บังคับโดยอนุโลม คำว่าโดยอนุโลมนั้นย่อมมีความหมายว่า ใช้บังคับเพื่อให้สม ในเจตนารมณ์ของกฎหมาย คือให้มีการเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ตั้งแต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการ ฯ และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เพื่อให้กฎหมายนั้นใช้ได้โดยไม่ให้เป็นหมัน การใช้บังคับโดยอนุโลมนั้น กระผมคิดว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ที่ได้อภิปรายหลายท่านมีส่วนใหญ่เคยเป็นผู้พิพากษาศาลฎีกาแล้ว คงจะยอมรับข้อเท็จจริงว่าการใช้กฎหมายโดยอนุโลมนั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เราขอยึดถือหลักของมาตรา ๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เบื้องต้นก็ควรจะคำนึงถึงจารีตประเพณีสิ่งที่เคยปฏิบัติมา ในทางกฎหมาย คำนึงถึงกฎหมายทั่วไปและกฎหมายใกล้เคียงอย่างยิ่งโดยอนุโลม ความที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านแรก ขอประทานโทษคือท่านอาจารย์ ทรง นุชปาศน์ ได้อภิปรายถึงเหตุผล

ต่าง ๆ เป็นเหตุสุดที่ถูกต้องทุกประการโดยที่มาตรา ๔๔ ให้อนุโลมให้กฎหมายเลือกตั้ง
กฎหมายเลือกตั้งให้มีผลตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาในมาตราข้าง ๆ ตามที่กล่าวไว้
มากมายหลายท่าน ปัญหาที่ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องท่านหนึ่งได้อภิปรายด้วยเหตุผล

อันมากมาย ซึ่งได้กล่าวว่าพระราชกฤษฎีกาที่ได้ออกไว้บังคับในการเลือกตั้ง ใค้อำจึง
มาตรา ๑๕๐ ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญซึ่งไม่มีในเรื่องนี้โดยตรง เพราะเหตุว่า
มาตรา ๑๕๒ ครั้น และมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญนั้นได้มีข้อความเป็นทำนองว่า

จะต้องมีการออกพระราชกฤษฎีกาใดโดยมีบทบัญญัติกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย
อื่นท่านได้กล่าวว่าบทบัญญัติกฎหมายนอกบทหรือในรัฐธรรมนูญก็ มิได้กล่าวถึงการเลือกตั้ง
โดยตรงในเรื่องนี้ กระนั้นคิดว่าถ้าหากว่าเรากำหนดถึงว่าการให้กฎหมายบังคับ โดย

อนุโลมและดำเนินถึงบทบัญญัติแห่งมาตรา ๔ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
แล้วจำเป็นอย่างไรที่จะต้องนำบทบัญญัตินี้ มาตรา ๑๒๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทยมาใช้บังคับได้ ซึ่งบทบัญญัติของมาตรา ๑๒๐ นั้นได้กล่าวไว้ให้มีการประกาศใช้

พระราชกฤษฎีกาเพื่อให้มีการเลือกตั้ง การประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาเพื่อให้มี
การเลือกตั้งนั้นย่อมมีผลเกี่ยวเนื่องกับมาตรา ๑๕๒ กล่าวคือ มาตรา ๑๕๒ กำหนดว่า
พระราชกฤษฎีกานั้นเมื่อประกาศใช้ เมื่อกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญก็คือ

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๐ และเมื่อโยงไปถึงพระราชบัญญัติ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยมาตรา ๔๔ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
กรุงเทพมหานครแล้วก็เป็นเรื่องที่จะนำมาใช้โดยอนุโลมได้ไม่มีปัญหาประการใด และ

เมื่อคำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ ที่ได้ออกมาใช้โดยตรงเพื่อให้มีการเลือกตั้ง
ตำแหน่งต่าง ๆ นั้น กระนั้นคิดว่าไม่มีเหตุผลประการใดเลยที่เราจะต้องมารับรอง
กฎหมายฉบับนี้อีกในเมื่อกฎหมายที่ไปประกาศใช้โดยอนุโลมนั้น เป็นสิ่งที่บังคับใช้ได้อยู่แล้ว
ขอขอบพระคุณครับ

นายพจน์ ปุณฺณาคม : กระผม นายพจน์ ปุณฺณาคม ขอประทานกราบเรียนว่า
ข้อที่กระผมได้เคยอภิปรายไปแล้วอีกครั้งหนึ่ง เหตุผลในการที่จะออกพระราชบัญญัติให้
ยกเลิกพระราชกฤษฎีกา เพราะเกรงว่าจะไม่สมบูรณ์ขอที่เพิ่มข้ออยู่ข้อหนึ่งแล้วก็คือว่า
พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครนั้นได้มีอยู่แล้วในมาตรา ๓๖
วรรค ๓ เพราะฉะนั้นพระราชกฤษฎีกาที่ออกมานั้นที่ทราบมาจึงสมบูรณ์แล้วเหตุใดจึงจะไป

ยกเลิกเขาละ ส่วนที่อ้างว่าเฉพาะการเลือกตั้งผู้ว่า ฯ และรอง ฯ ไม่มีในตัวบทแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร มาตรา ๔๘ ก็คือโยกไปใช้พระราชบัญญัติเลือกตั้ง ได้มีสมาชิกท่านหนึ่งท่านบอกว่าพระราชบัญญัติเลือกตั้งปี ๒๕๑๗ ซึ่งแก้เป็นฉบับที่ ๓ นั้น ในพระราชบัญญัตินี้ก็แก้โดยคำแก้ว่าก็ให้มี พระราชกฤษฎีกาทั้งนั้น พระราชบัญญัติ ปี ๒๕๑๗ ก็เป็นพระราชบัญญัติปี ๒๕๑๑ นั้นเองเพราะเป็นการแก้บทบัญญัติในมาตราของพระราชบัญญัติปี ๒๕๑๑ และเอาเข้าไปไว้ในพระราชบัญญัติปี ๒๕๑๑ เพราะฉะนั้นพระราชบัญญัติปี ๒๕๑๗ ก็เป็นพระราชบัญญัติปี ๒๕๑๑ นั้นแหละ เมื่ออาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๘ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครแล้ว ก็ยอมรับว่าพระราชกฤษฎีกาใด ในส่วนที่เลือกตั้งผู้ว่า ฯ และรองผู้ว่า ฯ แล้วจะอ้างพระราชกฤษฎีกาไม่สมบูรณ์ ไม่มีกฎหมายสนับสนุนหากฎไม่ ส่วนที่เป็นห่วงว่าการเลือกตั้งครั้งนี้จะเสีย จะไม่สมบูรณ์นั้น หากของเป็นห่วงไม่ เพราะเหตุว่าเมื่อได้มีการเลือกตั้งไปแล้วจะคัดค้านการเลือกตั้งได้ก็เฉพาะกรณีที่ว่า การเลือกตั้งในเขตนั้นหรือบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งนั้นไม่ชอบ ไม่ใช่ว่ากฎหมายไม่สมบูรณ์ กฎหมายไม่มีอำนาจออกพระราชกฤษฎีกา อันนี้คัดค้านไม่ได้ จะคัดค้านได้เฉพาะเหตุที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น เพราะฉะนั้นจึงไม่น่าเป็นห่วงเลยว่าการเลือกตั้งที่จะกระทำต่อไปในวันที่ ๑๐ นั้น จะเกิดผลเสียหายแก่ประการใด กระผมขอกราบเรียนท่านสมาชิกได้โปรดพิจารณาในข้อนี้

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดขออภิปรายต่อไปผมก็ต้องว่า..

(นายบรรหาร ศิลปอาชา โดยถนัดขึ้นขอพูด)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายบรรหาร ศิลปอาชา : ท่านประธานสภาครับ ก่อนที่จะมีการอภิปรายกระผมก็ใคร่ขอกราบเรียนให้ทางฝ่ายรัฐบาลได้กรุณา โปรดชี้แจงอีกครั้ง เพราะเหตุว่าเวลานี้กระผมมีความเข้าใจว่ามีสมาชิกหลายท่านคงจะมีความสับสนกันว่าถูกต้องหรือไม่ถูกต้องเพราะฉะนั้นกระผมจึงใคร่ขอกราบเรียนเชิญ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้โปรดชี้แจงว่าหากว่ากฎหมายที่ทางรัฐบาลเสนอนั้นว่าถูกต้องแล้ว แต่หากว่าร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ผ่านไปแล้วก็น่าที่จะมีอะไรเสียหาย เป็นภาระกระชั้นในเพิ่มความถูกต้องขึ้น

อีกเพื่อที่จะ เป็นแนวทางให้ทางฝ่ายท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย ได้มีการตัดสินใจที่ถูกต้องตามควรอีกครั้งหนึ่ง ขอขอบคุณครับ

นายบุญเพง ทองสวัสดิ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านอยู่ในประธาน เท่าที่กระผมได้ทราบเรียนมาเมื่อตอนแรกแล้วว่า รัฐบาลมีที่ใช้ความคิดเห็นโดยสุจริตในฐานะเป็นฝ่ายบริหาร เมื่ออ่านบทกฎหมายดูแล้วก็เห็นว่าทำได้ทั้งไป ส่วนจะผิดจะถูกหรือจะไปขึ้นต่ออะไรต่ออะไรนั้นก็เหมือนกับท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ท่านพูดไว้ว่าเราในฐานะที่เป็นรัฐบาลก็ไม่สามารถจะชี้ขาด เพราะว่ากฎหมายก็ต้องมีแง่มุมมีปัญหา แต่อย่างไรก็ดี รัฐบาลก็ได้ปรึกษาหารือกรรมการกฤษฎีกา กรรมการกฤษฎีกาเห็นแย้งว่าทำได้ รัฐบาลก็เห็นว่ารัฐบาลทำไปนั้นก็ทำไปด้วยความเชื่อ โดยสุจริตใจ ในฐานะที่เป็นฝ่ายบริหารไม่ใช่ว่าจะบอกว่าผิดแล้วหรือผิดก็ถูก รัฐบาลก็ไม่สามารถจะชี้ขาด ไปว่ามีผิดหรือถูก เพราะว่าเรื่องผิดหรือถูกไปศาลก็เป็นปัญหา อีกปัญหาหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับกฎหมายไปคณะกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญ ก็เป็นแค่เพียงว่ารัฐบาลนี้ทำได้ไปโดยสุจริตได้ปรึกษาหารือกันแล้ว เป็นแบบฉบับของทางราชการแล้วเท่านั้น ส่วนทางสถาบันจะวินิจฉัยประการใด รัฐบาลก็ไม่ชี้ของทั้งสองฝ่าย แม้หากว่าจะรับกฎหมายรัฐบาลไม่ว่า เพราะเหตุว่ามันก็เป็นการเสริมเข้าไปทางหนึ่ง ส่วนรัฐบาลจะยืนยันว่า แหมมันต้องถูกก็ต้องผิดมัน เป็นปัญหากฎหมายนั้นก็ไม่ว่าที่ละยืนยัน แต่ว่าได้กระทำไปโดยสุจริตถูกต้องตามระเบียบแบบแผนทางราชการทุกทาง ขอกราบเรียนดังนี้

นายसानเท สายสว่าง : ท่านประธานที่เคารพ เมื่อก่อนกระผมก็ได้ตั้งใจสงสัยแล้วครับ ความเห็นขัดแย้ง ผมก็แปลกใจก็ค้าน เคี้ยวฟันถึง ขอประธานเอ่ยชื่อคุณวินัย แล้วก็ค่อยตาม ผมก็ใจอยู่สองประเด็น ประเด็นที่ ๑ รัฐบาลบอกว่าการกรรมการกฤษฎีกาเห็นด้วย แล้วคุณวินัยก็บอกว่าไม่เห็นหนังสือเลยเขาคิดค้าน ฉะนั้นผมเลยชักสงสัยว่าอะไรกันแน่ แล้วอีกอันหนึ่งคุณวินัยบอกว่าองคมนตรีก็ไม่เห็นด้วย ผมก็อาจจะให้ท่านยืนยันสิ่งเหล่านี้เพื่อความถูกต้อง นี่กลายเป็นว่าผมที่แรกเชื่อรัฐบาลเหลือเกินว่ากฤษฎีกาเห็นด้วย คุณวินัยบอกว่าเห็นหนังสือเลยแต่ไม่ได้เอามานี้ เขาทวงมาขอเพราะฉะนั้นอะไรมันแนครับ ก่อนที่ผมจะวินิจฉัยลงไป ก็อยากจะยืนยันกับให้แน่อีกสักทีครับ

นายใหญ่ ศวิตชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ท่านประธานที่เคารพ
 ผมอยากทราบเรื่องท่านสมาชิกผู้เกียรติ เมื่อเห็นว่า กฎฎีกาจะไปผูกกับใคร เขียนหนังสือไป
 ถึงใครอย่างไร กระผมไม่มีทางรู้ องค์มนตรีก็ไม่มีทางทราบว่าได้พิจารณาพระราชกฤษฎีกานี้
 หรือเปล่า แต่ผมรู้ว่าคุณไม่ใช่ว่า คณะกรรมการกฤษฎีกาหรือที่ไปให้ความเห็นแก่คณะรัฐมนตรี
 เพราะที่นั่งในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีนั้น เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาคงคนเดียวได้ให้
 ความเห็น ความเห็นที่เดิมก็ทำอะไรไม่ได้ แต่มาเปิดมาตรา ๕๕ ขึ้นมาแล้วก็เห็นด้วยว่า
 ทำก็ได้รัฐบาลจึงตัดสินใจว่าทำไมไม่พิจารณาตามที่เห็นด้วยทั้งสองคน กฤษฎีกาฉบับนี้เมื่อ
 พิจารณากันทั้งสองคน ข้อเท็จจริงมีอย่างนี้ว่าทำได้ และเหตุที่ว่าทำได้ก็อย่างที่ใคร่กราบเรียน
 หรืออย่างที่ท่านสมาชิกหลายท่านที่เห็นว่ามันถูกต้องก็จริง ได้ออกพระราชกฤษฎีกาก็กราบเรียน
 ว่าอย่างนี้ไม่ใช่คณะกรรมการทั้งคณะหรือครับ มีคนเดียวกฤษฎีกา คือเลขาธิการคณะกรรมการ
 การกฤษฎีกาไปนั่งอยู่ด้วยและก็นั่งอยู่ด้วยและไม่ว่าใคร ยืนยันครั้งแรกก็ว่าทำอะไรไม่ได้
 แต่เมื่อเปิดมาตรา ๕๕ ก็บอกว่าจะอย่างนี้ก็จะทำได้ อยู่ไหนเรื่องก็เท่านั้นครับ ไม่ได้มาก
 มากายกองอะไรหรอก

นายสามนต์ สายสว่าง : ท่านประธานที่เคารพ เหตุผลแจ่มแจ้งแล้วผมขอเสนอ
 ปีกอธิปราช ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรองครับ

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ใ้ไม่มีขอเสนอปีกอธิปราช ผมจะได้ขอมติต่อที่
 ประชุม ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้ปีกอธิปราชได้ ขอใ้ไปปรกยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอใ้ไปปรกยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ องค์ที่ให้ปีกอธิปราชได้
 คือไปนั้นจะได้ขอมติคือที่ประชุมว่าสมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่
 ท่านผู้ใดเห็นสมควรว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ ขอใ้ไปปรกยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๘๙ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้ไปปรึกษาก่อน
(มีสมาชิกมือ ๕ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าที่ประชุมมี ลงมติรับหลักการร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้

นายสามนต์ สายสว่าง : ท่านประธานที่เคารพ เมื่อรับหลักการแล้ว ธรรมเนียม
เสนอพิจารณาพรรคเดียว ๓ วาระ เพราะว่ากฎหมายระยะที่จะใช้ในการเลือกตั้งมันกระ-
ชั้นเข้ามา ผู้ใดเห็นด้วยไปกรรับรอง
(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีข้อเสนอให้พิจารณาพรรคเดียว แต่การพิจารณา
ในวาระที่ ๒ นั้นผมคิดว่าคงจะใช้เวลาพอสมควร นี้ก็จะเพียงพอแล้ว เพราะฉะนั้นผมขอ
เลื่อนการประชุมไปเวลา ๓๓ นาฬิกา ๓๐ นาที

พักการประชุมเวลา ๑๑.๕๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ค่อยไปนั้นผมขอให้ที่ประชุมพิจารณา ร่างพระราช
บัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ที่ค้างพิจารณาจากตอนเช้าต่อไป โดยที่ที่
ประชุมได้ลงมติไปแล้วว่า ให้มีการพิจารณาในวาระที่ ๒ นี้ โดยคณะกรรมการเพิ่มสภา
เพราะฉะนั้นขอให้ท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ที่พิจารณาเรื่องคน
ล่าถอยมาครา

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) : กระผมขอประธานอ่าน

ร่าง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

(ฉบับที่ ... พ.ศ. ....)

.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ
กรุงเทพมหานคร

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๔
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกา ให้เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพ
มหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๔
การใดที่ได้กระทำไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยอาศัยอำนาจตาม
พระราชกฤษฎีกา ในวรรคก่อนให้มีผลสมบูรณ์ตั้งแต่วันที่

มาตรา ๔ ให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้
ราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

LIRT

มาตรา ๕ ผู้ที่โศกสมักรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รอง
 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานครไว้แล้ว สำหรับการ
 เลือกตั้งตามพระราชบัญญัติกำหนดความในมาตรา ๓ โคถึ้อว่า เป็นผู้สมักรับเลือกตั้ง
 เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิก
 สภากรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี สำหรับการเลือกตั้งตามมาตรา ๔
 มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตาม
 พระราชบัญญัตินี้

.....
 .....

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่า ผ่านการพิจารณาครั้งที่ ๒
 ไปแล้ว

ต่อไปนี้จะได้ออกมติของที่ประชุมในการพิจารณาครั้งที่ ๓ ที่จะเห็นชอบด้วยกับ
 สมาชิกแทนราษฎรหรือไม่ หากผู้ใดเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กับสภา
 ผู้แทนราษฎร โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๕๑ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าที่ประชุมได้ลงมติให้ความเห็นชอบ
 ด้วยกับสมาชิกแทนราษฎรในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ บัดนี้หมดกระเบียดวาระการประชุม
 แล้ว ขอประธานเลิกประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๑๕ นาฬิกา

คณะกรรมการพิจารณาตรวจรายงานการประชุม

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ทวี สุระวัฒน์
 ทอโท ไสว กวางฉิม
 พันตำรวจโท ธนอง อภัยวงษ์
 นพพร บุญฤทธิ์
 สาณต์ สายสว่าง
 กุญแจ ๗ ระนอง
 เสนาะ เอกพจน์
 จันทน์ สันตะบุตร
 เสนอ บุญเกียรติ
 สุวีตนา เพชรทองคำ
 เพศชาย อมาศยกุล
 เชื้อ สุสายัณห์

ทพ. บุญวิงก์
 สิ้นทุ๊ตย์ ชื้อชัยเกียรติ
 โฉมเตลา สีพลากร
 ฉันทนา ชามคุ้ม
 เปรมจิต บุญหล่อ
 พิลาศ จารุณี
 สมศรี ใจอ่อนนอม
 สมชาย กาวอุดม
 กุศลศักดิ์ เอกบุตร
 ประเสริฐ ปิ่นสิน
 รัตน์ ชิมอิโรติ
 กัลยา สารานุกิตติ
 อุนษา ชุณหะนันทิต
 มาลี อ่ำไพศาลเลิศ
 เรณู อรรถภูมิ
 อัครกวีลย์ นิกรโสภณศิริ
 วิภา หัสมาเสถียรกิจ

ตรวจแล้ว วันที่ ๑๓ / กันยายน / ๒๕๖๔
 สภารับรองในคราวประชุม
 ครั้งที่ ๑ / ๒๕๖๔ (สมัยประชุมพิเศษแรก)

สุชินท์ จิตรกรถึก
 หัวหน้างานรายงานการประชุม

ไพโรจน์ อัมพรประภา
 หัวหน้ากองการประชุม
 พ.อ. ศยวน คำวงษา
 เลขานุการรัฐสภา

จิตติ คิงศกัทธิย์
 ประธานวุฒิสภา

